dolmuş

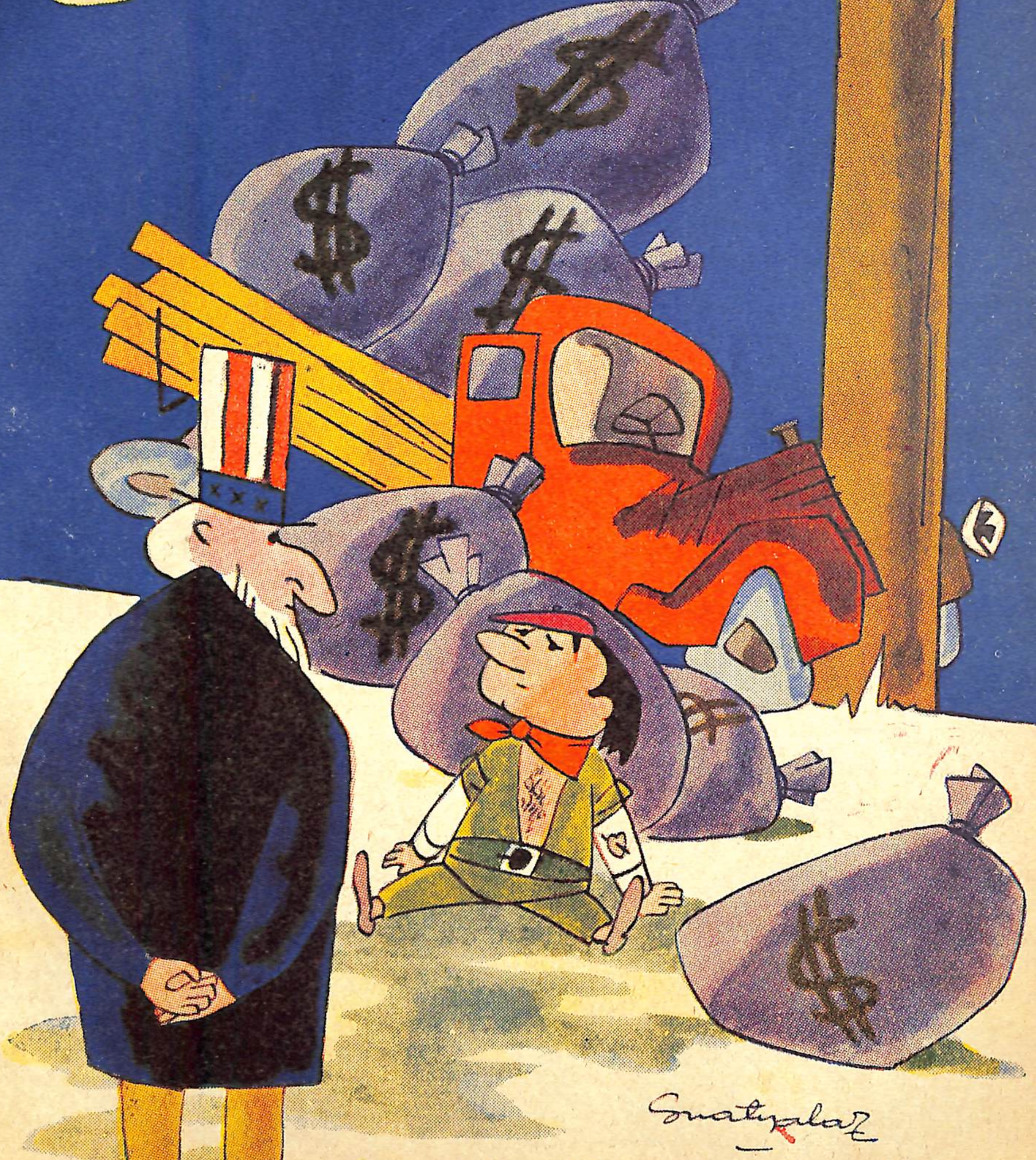

TİME DERGİSİ MENDERESİ TENKİD EDİYOR

MÜTEHASSIS — KAZANIN SEBEBİ FRENSİZLİK

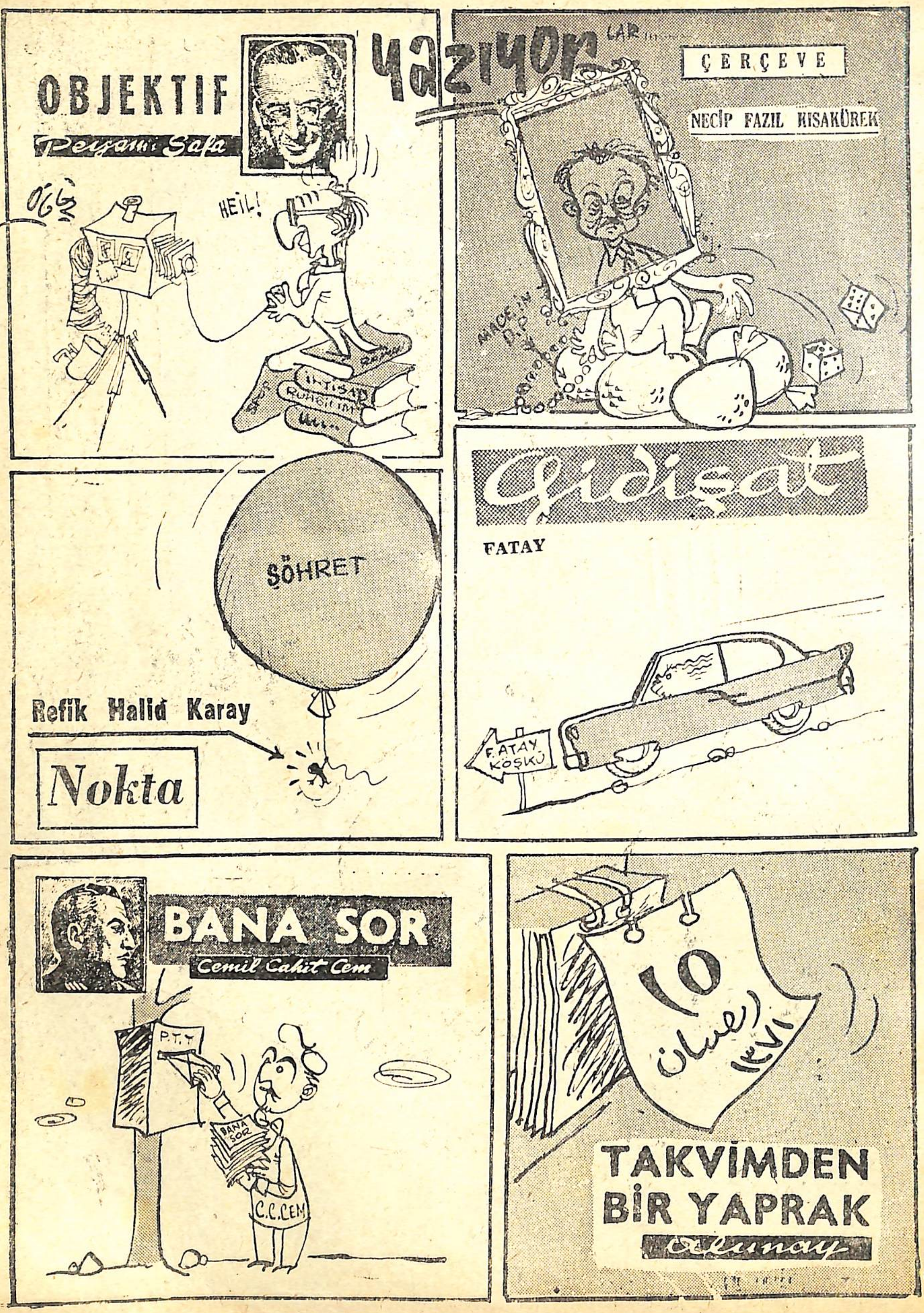
yazıyor LAR...
OBJEKTIF
Peyami Safa
HEIL!
İKTİSAD
ÇERÇEVE
NECİP FAZIL KISAKÜREK
MADE IN D.P.
Gidişat
FATAY
F. ATAY KÖŞKÜ
ŞÖHRET
Refik Halid Karay
Nokta
BANA SOR
Cemil Cahit Cem
P.T.T
BANA SOR
C.C.CEM
10
TAKVİMDEN BİR YAPRAK

dolmuş SİYASİ MİZAH MECMUASI — Umumi Neşriyat Md. İlhan Selçuk — İMTİYAZ SAHİBİ OSMAN A. KERMEN ÇİZGİ NEŞRİYAT MATBAACILIK VE TİCARET EVİ

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SAYI: 17 — SENE: 1 — CİLT: 1 — 26 NİSAN 1956 — SAYISI 60 KURUŞ

Sayın okuyucum,

Dertleşmemize ismini hatırlıyamadığımız Batılı bir mizahçının şu sevimli lâfı ile girelim:

«Her yeni mecmua, gazeteye verilmiş bir evlenme ilânı gibidir.»

Gerçekten mecmuanın talipleri kimler olacak? Bu «hayat arkadaşları» vefalı olacaklar mı? Yoksa bir zaman sonra dergilerinden bıkarak başka hevesler peşinde mi koşacaklar.. Her dergi çıkaranın başlangıçta ve zaman zaman kendi kendisine sorduğu meraklı bir sorudur bu! Bir derginin okuyucuları zamanla durulur; oturuşur. Okuyucu dergisini dergi okuyucusunu tanır.

Şimdi şu satırları okuyan okuyucularımızın ortak vasıflarını çok iyi biliyoruz. Çünkü ilk sayımızdan beri bu okuyucuyu aradık. Aramızda bir fikir köprüsü kurmağa çalıştık. Yaşı, başı, sınıfı ne olursa olsun her hafta perşembe günü buluştuğumuz okuyucu Atatürkçüdür, ileri bir dünya görüşüne sahiptir. Genel bilgiler dışında esprinin, mizahın, karikatür sanatının zevkine varmıştır. Tereddütsüz iddia edebiliriz ki «dolmuş» okuyucusu Batının en ileri seviyeli mizah mecmuasının okuyucusundan ileri bir anlayışa sahiptir.

Sayın okuyucum, yüzünüze karşı sizi böyle methetmek belki ayıp oluyor. Şunu da söyliyelim ki bu medih bizi de çevreliyor. Böyle okuyucuya hitap etmenin gururunu duyuyor, övünüyoruz.

Bu hafta, sizinle «dolmuş» un iki meselesini konuşacağız. Biri maddî biri manevî.

Önce ikinciyi ele alalım: Dolmuş'un 16. sayısında «müstehcen mahiyette» yazı ve resimler görülerek toplatılmasına karar verildi.

Dolmuş ve müstehcen... Şaşırdınız tabii. Bu iki isim mantıkta ancak tenakuza örnek gösterilebilirdi. Eğer bizim neşriyatımız müstehcen se tereddütsüz bu müstehcen neşriyata devam edeceğimizi söylemek isteriz. Birinci sayımızdan beri rotamızı çizmiş bulunuyoruz. 17 sayımızın 476 sayfası içinde hatalar aranmak gerekirse bulunabilir. Beğenmediğiniz, beğendiğiniz şeyler bulabilirsiniz. Yanlış lar doğrular bulabilirsiniz. Ama müstehceni pertavsızla arasanız bulamazsınız. Müstehcen neşriyattan kolay ne var canım. Müstehcen neşriyat yapmak istiyen mizah mecmuası çıkarmaz. Memleket meselelerine el atmaz, hele politika hiç yapmaz. Müstehcen neşriyat bütün bu davaların endişelerin ötesindedir.

Bakın lâf nerelerden kayıp nerelere gidiyor. Acaba biz de mi şaşırdık dersiniz! Müstehcen neşriyat iktidar partisini mi tenkit etmektir? Açılış törenlerindeki şaşaa ve lüksü alaya mı almaktır. Yoksa Fatin Rüştü'nün Paris caddelerinde lâstik eskiten (herhal de oralarda lâstik sıkıntısı yoktur) Cadillac'ından mı bahsetmektir. Haaa, bir de Colette var. Colette'in mevzun endamı biraz inhinaları mübalâğa edilerek sayfalarımızda bir hayli yer kaplamıştı. Acaba o mu müstehcen. Olamaz. Bütçe yüklerimiz müstehcen man zaralar seyretmezler.

O halde müstehcen nedir?

Şakayı bir yana bırakalım sayın okuyucumuz, mahcubiyetimiz size karşıdır. Müstehcen neşriyat okuyucusu olmaktan sizi tenzih ederiz. Siz müstehcen neşriyatı elinize bile almazsınız. Hele bizim dergimizin mizah kalitesini pek beğendiğini söyleyen sayın savcı Hakkı Müftüoğlu müstehcen neşriyatı asla tasvip etmez. Bir okuyucu olarak «dolmuş»u beğendiğini söyliyerek bizi gururlandırmıştı. Savcı olarak 16. sayımızda müstehcen mahiyette fotoğraflar görmüş olabilir. Kimbilir belki de büyük tirajlı günlük gazetelerde zaman zaman çıkmış fotoğrafları dolmuş sayfalarına yakıştıramamıştır. Bunu mecmuamıza olan sevgisine verir memnun oluruz.

Diğer sütunlarımızda bir arkadaşımızın müstehcene ait yazısını bulacaksınız.

Bu hâdise Dolmuş'tan önce 41 buçuk ve Tef mecmualarının başına da gelmişti. Sürpriz olmadı bizim için... Prensiplerimiz çerçevesinde neşriyatımıza devam edeceğimizi bildiririz.

∴

Gelelim ikinci meselemize sayın okuyucum. Dolmuş gelecek sayısından itibaren fiyatını 75 kuruş yapmak kararındadır. Bu yükselişi makul karşılıyacağınızdan eminiz. Dolmuş çıktığı günden beri kaliteslne iyi şeyler ilâve etmek için çalışmış bir mecmuadır. Şunu da ilâve edelim ki çıkış tarihimizden bugüne kadar 4 aylık kısa müddet içinde, kâğıt, klişe, baskı, mürekkep gibi masraf elemanları en aşağı % 30 farketmiş bulunuyor. Hele kâğıt fiyatının grafiği baş döndürücü bir süratle yükselmektedir. 2 ay önce 52 liraya aldığımız ikinci hamur kapak kâğıdının fiyatı bugün 72 liraya yükselmiştir.

Bu durum karşısında fiyatımızı 60 dan 75 e çıkarmak zorunda kalıyoruz. Buna mukabil Dolmuş daha fazla çalışarak sizi tatmin için daha geniş imkânlar elde edecektir. Bu açıklamayı samimiyetle ve okuyucumuza güvenle yapmanın rahatlığı içindeyiz. Düşünün bir kere ya iktidar partisine mensup olsaydık. Şöyle demek vardı:

«Sayın okuyucum, son iktisadî kalkınmalar, barajlar, köprüler, limanlar refah seviyemizi arttırmıştır. Siz şimdi refah içinde yüzüyorsunuz. Zenginleştiniz. Gelirleriniz arttı. 75 değil 175 kuruşu rahatça verebilecek duruma girdiniz. Bu refah seviyesini biz de takip edeceğimizden (sakın hazam yapıyoruz zannetmeyin) fiyat ayarlaması yoluna gitmeyi düşündük. Her şeyin yükseldiği şu zamanda 60 kuruşa 28 sayfalık bir mecmua çıkarmak günahtır.»

Böyle söylemiyeceğimiz, söyliyemiyeceğimiz meydandadır. İçinde bulunduğumuz maddî ve manevi büyük fedakârlıklar sayesinde okuyucularımızdan bu fedakârlığı istemek hakkını kendimizde görüyoruz.

Buna mukabil Dolmuş'a size daha lâyık bir mecmua haline getirmeğe var kuvvetimizle çalışacağız.

dolmuş

BASINA KARŞI SERT TEDBİRLER ALINACAK (GAZETELERDEN)

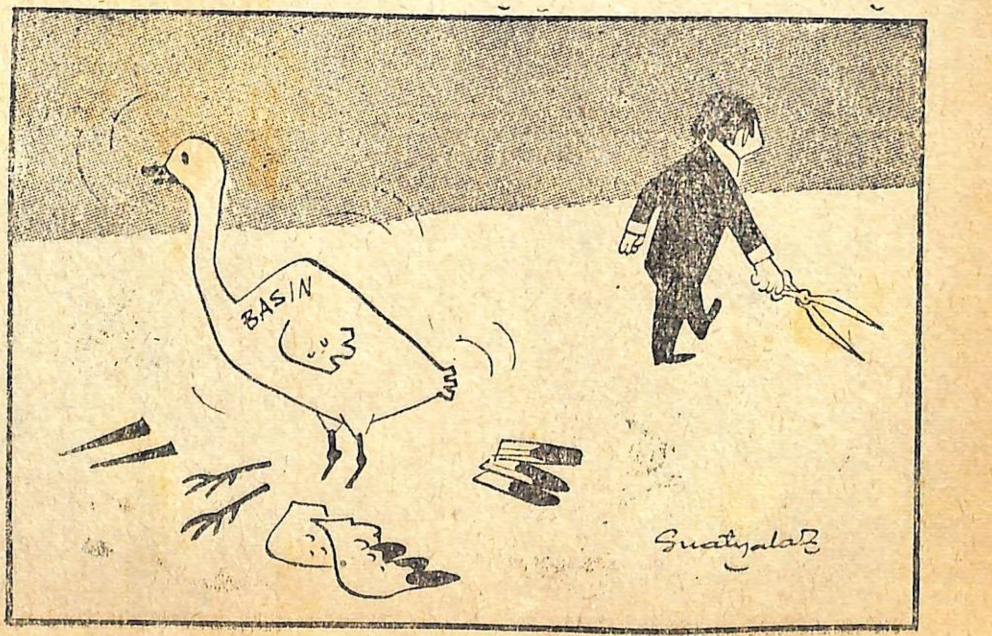

— ŞİMDİ KUŞA BENZEDİ —

MÜSTEHCEN

DOLMUŞ'UN GEÇEN SAYISI NEDEN TOPLATILDI

Müstehcen, her yerde her zaman tartışmaya sebep olmuş kaypak bir konudur. Meselâ realist bazı Fransız, İtalyan filimleri müstehcen diye, tanınmış pek çok yıldızları milyonerlerin işlettiği randevu evlerinde çalışan Amerikaya sokulmaz. Buna karşılık bazı Amerikan kovboy filimleri de, çocukların ahlâk ve terbiyelerini bozduğu için müstehçen, evet müstehcen diye Fransa ve İtalyaya sokulmaz.

Memleketimizde müstehcenin hudutları değil, ne olduğu bile belirli olarak anlaşılmamıştır. Meselâ basın tarihimizden yüz kızartıcı bir olay olarak Afrodit dâvasını hatırlamamak mümkün değildir. Pierre Louys'un klâsikler arasına giren Afrodit isimli eserinin tercümesi müstehcen sayılarak sonu beraatle neticelenen fakat bizi oldukça gülünç durumlara düşüren bir basın dâvasına sebep olmuştu.

İstisnasız olarak, en ciddî, en ağır başlısından en hafifine kadar, muhalif olsun muvafık olsun dergilerimizin çoğunu ve günlük gazetelerimizin hangisini açarsanız açın, birinci sayfasından son sayfasına kadar çıplak kadın, bikinili artist resimleri görürsünüz. En ciddî havadislerin memleket meselelerinin, baş yazıların arasında hiç yeri ve münasebeti yokken çırılçıplak bir kadın yatar. Ya İllinoise vilâyetindeki ayakkabı boyacılarının seçtikleri güzellik kraliçesidir, ya sarışın bombadır, ya Ali Hanın 19 uncu sevgilisidir.

Bayram değil seyran değil, eniştem beni niye öptü?

Siz de sakın bu açık saçık resimlerin hiç bir münasebetini aramayın. Karlı kış ortasında, gazetelerde mayo modellerini teşhir eden modern bir Havva kızı görmeniz mümkündür. Marilyn Monroe'nun iç çamaşırı don giyip giymediği günlerce tefrika edilir. Gina ile Sofia arasındaki iştah açıcı göğüs yarışına günlerce yer verilir. Beri yandan ya Hazreti Muhammedin hayatı, zevceleri, Gazveler yahut Kur'an, Hadisler tefrika edilir.

Gazetelerde çalışan yazarlara sorarsanız, hiç biri bundan memnun değildir, hepsi de şikâyetçidir, ama yine de bu iki çeşit basın irticaına yer verilir. Sebebi, okuyucu bunları istermiş, gazete bunlarla satılırmış (!) Biz Dolmuş'ta bu matbu muhabbet tellâllığına daima karşı durduk. Basının bir namuslu ödevi olduğuna inanarak bu şehvet pazarcılığını yerdik. İşte şimdiye kadar çıkardığımız onaltı sayı ortada. Geçen hafta çıkan 16 ıncı sayımızda (Büyük günlük gazetelerle rekabet halindeyiz) başlıklı yazımızla bu çok önemli konuya bir kere daha dokunarak bu sakat gidişi yermiştik. Örnek diye gazetelerde, dergilerde pek çok defalar çıkmış üç çıplak kadın resmini koymuştuk. Her ne kadar bizim koyduğumuz bu üç resim ve ondan çok daha beterleri başka yerlerde çıktığı halde suç olmamışsa da biz yine bu resimlerin bazı yerlerini örtmüştük. Böyle olduğu halde... Evet böyle olduğu halde, bu yazının ve resimlerin çıktığı Dolmuş sayısı toplanttırıldı. Niçin? Müstehcenmiş.

Yazımızın müstehcene karşı olduğunu, müstehceni yermek basınımızın bu sakat yönünü hicvetmek için olduğunu anlamadılar mı? Olamaz, anlamışlardır. Anlamaları lâzımdır.

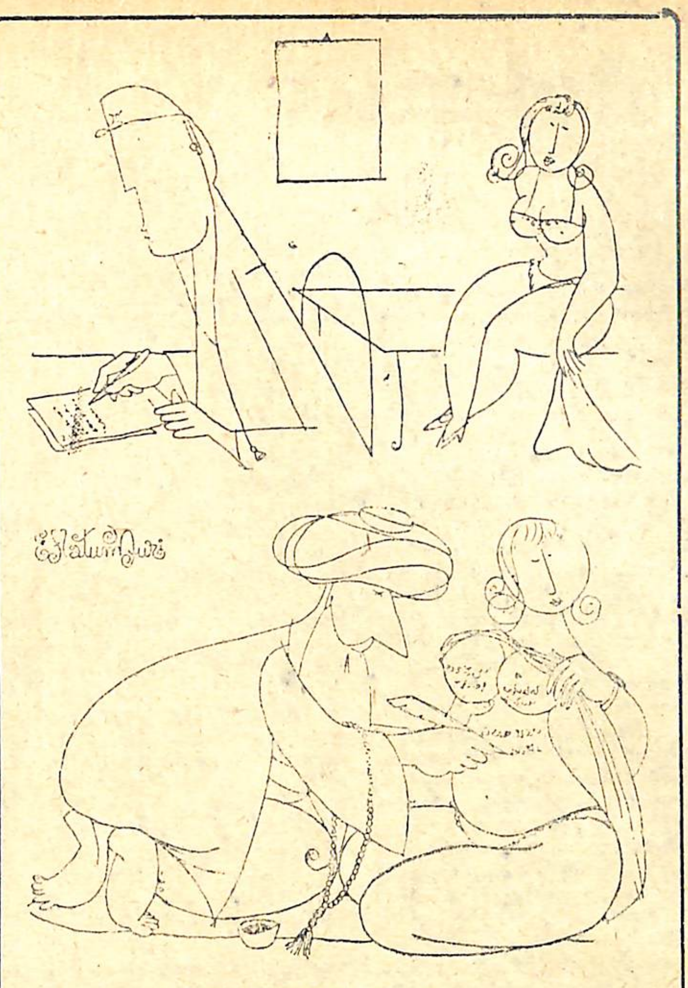

REÇETE!

Bu resimlerin evvelce aynen hem de daha büyük olarak başka yerlerde basıldığını bilmiyorlar mıydı? Olamaz. Bilirler, bilmeleri lâzımdır.

O halde?.. O halde neden ötürü müstehcen yayınla alay eden bunu yeren yazı ve resimler çıktı diye 16 ıncı sayı toplattırılmıştır. Bunu o sayının kapağına bakınca anlamak her halde kolaydır. Cevabını vermek belki zor, ama içimizden geçeni ne diye saklıyalım. Geçen sayımızın kapak karikatürüne bir kere de siz lütfen bakınız; belki siz de bizim gibi düşünürsünüz...

Ah o Seyhan barajı, ah ziyafetler ve ah içilen şampanyalar... Açılış törenleri ve kapanan ağızlar, başımıza ne işler açtın!

Usta boksörler böyledir işte, sağ gösterir, sol vururlar...

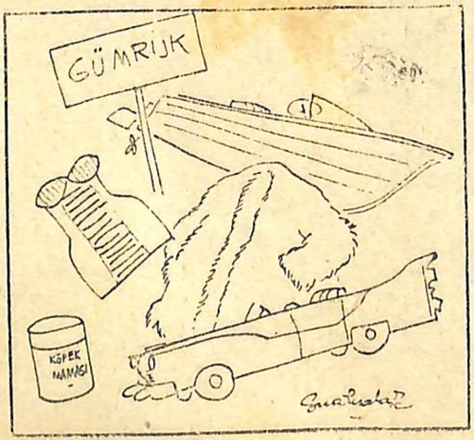

HASTALARA .... İLÂÇ GELDİ!

SELÂMİ İZZET SEDES

DOLMUŞ SÜTUNLARINDA

Bir müddetten beri rahatsız olan Selâmi İzzet Sedes iyileşerek yazı ailemize katılmıştır. Mizah edebiyatımızın gerçek kıymetlerinden olan Selâmi İzzetin ilk fıkrasını gelecek sayımızda bulacaksınız.

KISAKÜREK

Henüz ilkokulda okumakta olan afacan bir yeğenim var. Duvarları kaplıyan büyük afişleri görmüş olacak, sordu:

— Türkiye'nin en büyük gazetesi (Büyük Doğu) imiş, çıkaran Necip Fazıl. Bu en büyük gazeteyi çıkaranı tanıyor musunuz?

Yeğenime bildiğim kadar Necip Fazılı anlatmak istedim. Fakat bu güç bir işti. En iyisi ve kolayı üstadın kendisini anlatan (BEN) isimli manzumesinden şu mısraları yeğenime okudum:

«Yer yüzünde yalnız benim serseri

Yer yüzünde yalnız ben derbederim

....

«Ölsem kimse koymaz mezar taşımı

Kendime ben bile lânet ederim.»

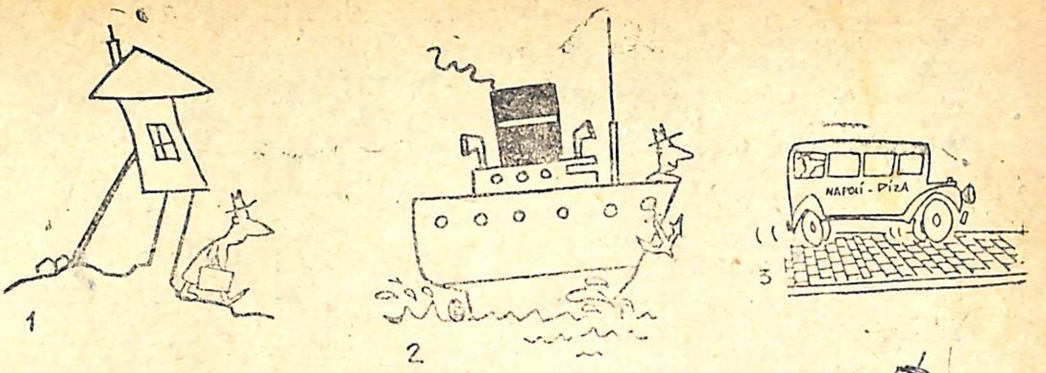

MİNARE

Bütün Türkiyede altı minareli tek camiimiz var. Minarelerden biri eğrildiği için - her halde zamana uymuş olacak - bir yıl kadar önce 20 bin liraya yıktırılmıştı. Böylece 17 nci yüzyılın en güzel yapılarından Sultanahmet camii beş minareli kaldı. Yıkılan minarenin yeniden yapılması için 100 bin lira istiyormuş. Tahsisat da yokmuş, bu yüzden yapılamıyormuş.

Di gel de şimdi söyleme. Di gel de şimdi ziyafetlerde yenilen içileni hatırlama. Afiyet şeker bal olsun. Gözümüz yok, yesinler, içsinler, eğlensinler. Bayramsız Demokrasi olmaz. Yalnız büyük bir tarih ve sanat eserinin tamiri için 100 bin lira yok demesinler. Vallahi ayıp oluyor. O ziyafete harcanan parayla bir değil, on minare dikilirdi. Hepsi hepsi bir tek minare değil mi? İkişer kadeh az içseler olur biterdi canım efendim. Sonra da tamir edilen minareye dikilecek kılıf için bir tören yapılır, yine yenir içilirdi. Ah şu işini bilmemek yok mu?...

İSTANBULDAN PİZAYA

— **ORUÇLUYMUŞ BUGÜN!...**

Bir yeni haber, bir eski şair

Bir yeni haber:

«İzmirde İmam-Hatip ve İlâhiyattan öğrenci yetiştirme derneğinin kongresinde, bir üye imam-hatip okullarında tarih - coğrafya gibi derslerin okutulmasını şiddetle tenkit etmiş, diğer bir üye de bu okullarda müsbet dersler okutanların dinimiz için beşinci kol olarak çalıştıklarını söylemiştir. Kongrede Menderes'in Konya nutku da hararetle tasvib edilmiştir:

Bir eski şair: (Cumhuriyet, 9 nisan 956)

Bir eski şair:

«Daldım gözünde vehm uyuyan susmuş ufkuna

Ey şark, kanmadın mı asırlarca uykuna?»

Ali Canip

tekme, yumruk

YAZAN : ÇAMURLUK

Dünyanın en büyük, en zengin makine ve motör sanayiine sahip olan Amerikadaki «International Hyster Corp.» firması Türkiyeye motör ve makine adına bilinen ne varsa, her çeşidinden yollamıştı. Buz dolapları, elektrik süpürgesi, radyo, traktör, düdüklü tencere, kamyon, kısacası yirminci yüzyıl uygarlığının her çeşit malını «İnt. Hys. Corp» yapıyor, ve Türkiyeye bol bol gönderiyordu.

En son Orta Anadoluda yapılacak bir kanal ve sondaj işi de «International Hyster Cop.»a verilmişti.

Bu tanınmış Amerikan firmasının Türkiye mümessili durmadan, Milwaukee'deki fabrikaya şikâyetler gönderiyordu. Türkiyeye gelen bütün mallar, elektrikli traş makinesinden otobüslere, kamyonlara kadar müşteri aldıktan kısa zaman sonra hemen bozuluyor, tamir edilmez hale geliyordu.

Oysa ki İnternational Hyster Corp.» firmasının, beş kıtanın hemen her memleketinde tam 104 tane satış mağazası, acentesi, şubesi, mümessilliği olduğu halde, hiçbir yerden Türkiyedeki kadar şikâyet gelmiyordu. Firma Türkiyeye sattığı mallara daha çok dikkat ediyor, daha çok yedek parça koyuyor ve daha sağlam yapıyor, ama bir türlü şikâyetlerin önünü alamıyordu.

Önce bunu rakip firmaların bir oyunu sandılar. «Joe — Chalmers Co.», «Trucks Companies» gibi rakipleri olan daha bir çok büyük firmaların içine casuslarını soktular. Aldıkları sonuç, tıpkı kendilerine olduğu gibi, bu firmalara da Türkiyeden şikâyet yağmuru yağıyordu.

İşte bu yüzden, sondaj ve kanal işini bu firma üzerine aldığı zaman, bu işin de içyüzünü aydınlatmak için harekete geçti.

«International Hyster Corp.» un genel direktörü Türkiyeye gidecek teknik uzmanların başı olan mühendis Harry Scott'a Türkiyeden gelen şikâyetlerin sebebini öğrenmek ödevini de vermişti. Bozulan makine ve motörlerin tâmiri için de büyük üç tane seyyar atelye göndermişti.

Şikâyet sebebinin incelenmesi ve öğrenilmesi için gönderilen yirmi kişilik teknik ekip, sondaj malzemeleriyle beraber geldiler, sondaj yapılacak geniş ovada çadırlarını kurdular. En yakın köy, on sekiz kilometre uzakta idi. Hemen ertesi gün Mr. Harry Scott, teknik bilgisine en çok güvendiği iki mühendis ile iki teknisyen, bir de tercüman alarak otomobiliyle köyleri dolaşmaya çıktı. İlk gittikleri köyde, tercüman köy kahvesindekilere ve muhtara şunları söyledi:

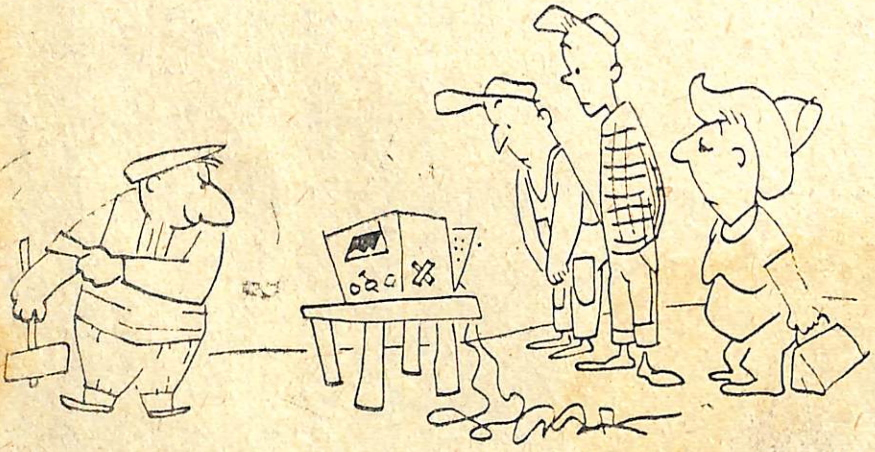

— Kimde «International Hyster Corp.» un malı var da, bozuksa, çalışmıyorsa hemen getirsin! Bedava tamir edilecek. Bu adamlar Amerikadan bu iş için geldiler.

Köylüler bu lâftan pek bir şey çıkaramadıkları için tercüman açıklamak zorunda kaldı:

— Traktör, döğer-biçer, römörkör, kamyon, radyo, dikiş makinesi filân olan yok mu bu köyde?

Kahvede oturanlardan bazıları:

— Var! Var!. diye bağırdılar.

Tercüman:

— Eğer, dedi, elinizdeki bu mallar bu adamların çalıştığı fabrikanın malı ise, bozuk olanlarını bedava tamir edecekler.

Köylülerden biri:

— Bizim radyoya bakıtalım! dedi.

Oğlunu gönderdi, evden bozuk radyo geldi. Ortaya konan radyoyu mühendisler, teknisyenler uzun uzun incelediler. Bir türlü radyonun markasını bulamadılar. Marka kazınmış, radyonun sandığına çakı ile resimler çizilmiş, yazılar yazılmıştı. Önünde kanaviçe beze bir bakır maşalah, büyük bir mavi göz boncuğu asılmıştı. Radyo sandığına çiviler çakılmış, çivilerden üç tanesinin başı dışarıya doğru uzanmış ve kıvrılmıştı. Radyonun içinden bir takım ipler, sicimler sarkıyordu. Radyonun içinde bazı yerler, renkli çaputlarla bağlanmış, sarılmıştı.

Mühendisler, teknisyenler, kutuyu dikkatle evirip çevirdikten sonra, şaşkınlık içinde birbirlerinin yüzüne baktılar. Sonra tercümana sordular:

— Bu nedir?

Tercüman da köylülere,

— Bu nedir, diye soruyorlar, dedi.

Bir kaç köylü birden,

— Gözü kör mü? Radyo işte!... dediler.

Başmühendis Harry Scott, bunu duyunca, gözlerini açarak,

— Radyo mu? dedi, radyo mu bu? Herhalde bu sizin yerli fabrikalarınızın yaptığı radyo olacak... Şimdiye kadar hiç çalmış mı? Ses vermiş mi?

Köylü,

— Helbet, diye cevap verdi, bir kaç hafta çaldık.

Tercümanın aracılığı ile mister Harry Scott tekrar sordu:

— Peki, bu kalın temel çivisi nedir?

Köylü cevap verdi:

— Döndürgeci lâçka olmuştu. Üvendirenin çivisini çıkarıp buraya soktum. Bu çiviylen gurcalayınca dalgasını buluyoruz...

— Bu teller ne?

Mr. Harry radyonun içinden sarkan kalın telefon tellerini soruyordu:

— Kendi teli, çok nâzikti, goptu, onun yirine sapanın telini godum.

Mühendisler, teknisyenler tekrar tekrar baktılar, önlerindeki kutuyu bir türlü radyoya benzetemediler.. Aciz kalmışlar, utanmışlardı. Tamir etmek nerde, daha bu âletin radyo olduğuna bile akılları ermemişti.

Oradaki köylülerden biri,

— Benim radyo da böyle, dedi, ama ben çâresini buldum. Bir senedir çalıyorum.

Bunu söyleyen köylü, masanın üstündeki kutudan sarkan ipleri, telleri bir yerlere bağladı. Düğme yerine kullanılan çiviyi kurcalayınca, radyonun lâmbaları yandı. Ama radyodan ses çıkmıyordu. Köylü radyoyu bir iki kere hoyratça sallayınca radyodan bir şarkı duyulmaya başladı.

Amerikalılar büsbütün şaşmışlardı.

Biraz sonra radyonun sesi kesilince yine o köylü radyoyu hırsla tartakladı, bir kaç kere salladı. Yine şarkı duyuldu. Ama az sonra tekrar durdu. Köylü iri yumruğunu kaldırıp radyonun üzerine indirince en yüksek perdeden çıkan şarkı, kahvenin camlarını zangırdattı. Köylü,

— Bundan anlar, dedi. Eğer gene susarsa, kaldır yere çarp, çalar!...

∴

Amerikalılar ağızları bir karış açık kahveden çıktılar, otomobillerine binip kasabaya yollandılar. Kasabada «International Hyster Cop.» nun bozuk otomobillerini gözden geçireceklerdi. Bu kasabada firmanın sattıklarından iki otobüs bir kamyon, bir traktör, bir de otomobil vardı. Otelcinin otomobilini muayeneye gittiler. Araba eğri büğrü sokağın köşesinde duruyordu. Penceresinden bir saç soba borusu dışarı çıkmıştı. Borudan hafif duman çıkıyordu. Arabanın pencerelerine içeriden basma perdeler

konmuş, arka pencerenin kırık camının yerine gazete kâğıdı yapıştırılmıştı. Kapısı kopmuş, kapı yerine bir kontrplâk iki meşinle arabaya tutturulmuştu. Tekerleğin birinde lâstik yok, biri de krikonun üstünde duruyordu. Arka çamurluk yoktu. Far lâmbaları kırılmış, radyatör de eğri büğrü, hamur gibi olmuştu. Yamalı ve renk renk arabanın asıl renginin mavi olduğu dikkatle bakılınca anlaşılıyorlu. Plâka numarasını arabanın arkasına badana ile yazmışlardı.

Mister Harry Scott, tercüman aracılığı ile sordu:

— Bu nedir?

Şu cevabı aldı:

— Kör mü bunlar be! Hiç ömründe otomobil görmemiş mi yoksa?

Mister Harry Scott ve arkadaşları bunun araba olduğunu duyunca ağızları açık kaldı. Etraflarını kasaba halkı çevirmişti. Otelcinin oğlu anlatmaya başladı:

— Alalı altı ay oldu. Aldık-

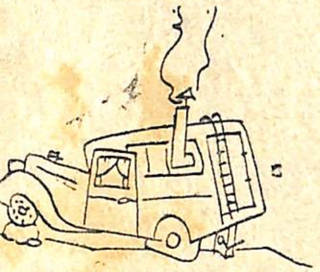

tan dört ay sonra bozuldu namussuz!... Baktım işe yaramıyor, kiraya verdim, ev diye kullanıyorlar.

Orada bulunanlardan biri,

— Benim otobüs de böyle, dedi, ama ben kolayını buldum. Günde yüz kilometreden fazla yapıyorum. Yolda bozulunca hemen tamir ediyorum. Benzini var mı?

Arabaya benzin koydular. Benzin deposu delikti. Kara sakızla hemen delikleri tıkadılar. Otelcinin oğlu, yarısı kopuk direksiyonun başına geçti. Otobüs sahibi olan adam bir,

— Bismillâh!... çektikten sonra gerildi, gerildi, sonra, arabanın üstüne doğru koşarak, arabaya bir tekme indirdi. Tekneyi yer yemez araba,

— Hırrr!... diye çalışmaya başladı.

Amerikalı teknisyenler şaşırıp kalmışlardı.

∴

Oradan bir bozuk traktörün olduğu yere gittiler. Traktör, sarımsak, sovan, eski pabuç, nal, kurdelâlarla süslü, üstüne çuvallar gerilmiş, orası burası halatlarla bağlı bir halde idi. Amerikalılar bunu da traktöre benzetemedikleri için, bozukluğun sebebini anlayamadılar. Fakat bu bozuk ve ne olduğunu anlamadıkları makineyi bir köylü, bir kaç defa üstüne varyoz indirerek çalıştırabilmişti.

Mister Harry Scott,

— Siz bunları çalıştırıyorsunuz, şikâyetiniz nedir? diye sordu.

Traktörün sahibi:

— O' balyoz kimin kafasına inse çalşır, dedi, marifet deh deyince gitmesi, çüş deyince güzellikle durması...

Oradan bir otobüse gittiler. Otobüsün içi âyetlerle, eski türkçe levhalarla dolu idi. Şoför aynasına karınca duası yapıştırılmıştı, koltuk yerine içine hasır kahve iskemleleri konmuştu. Otobüsün karoserine iri yazılarla «Yolun açık olsun!», «Selâmetle git, selâmetle gel!», «Güle güle!», «Yâ Hâfız!», «Kartal mısın mübarek» yazıları yazılmıştı. Amerikalılar bu arabanın Amerikadan gönderildiğine bir türlü inanamadılar.

Otobüs, sarsmak, tekmelemek, yumruklamak, varyozlamakla harekete gelmedi. İçlerinden biri,

— Durun!... dedi. Kalabalığa arkasını dönerek, kaldırdığı motör kapağının içine bir yere işedi,

— Şimdi çalışır, ısındı! dedi.

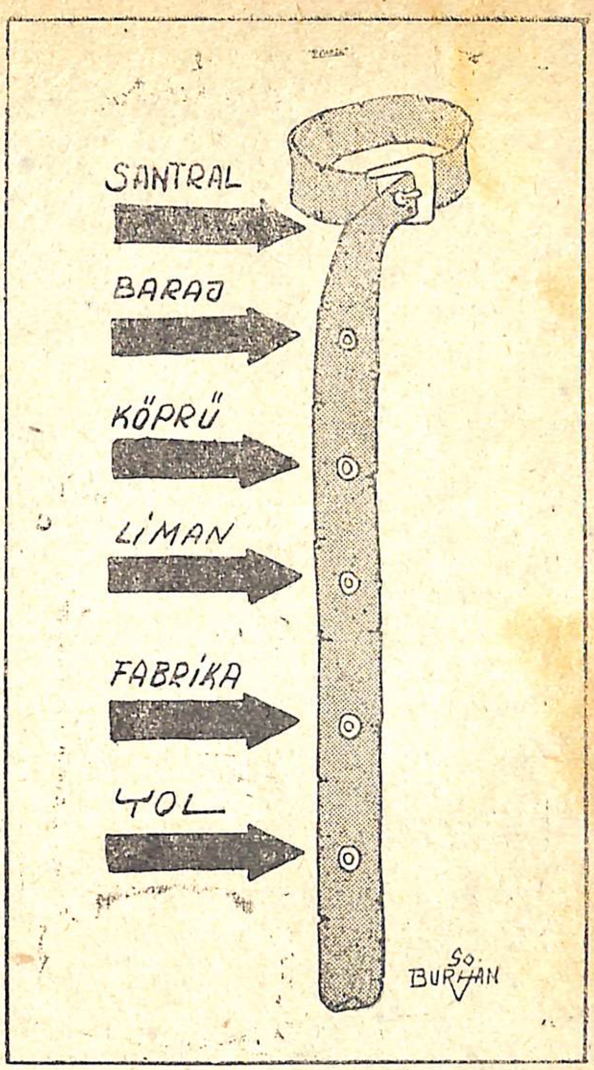

İKTİSADÎ KALKINMAMIZI GÖSTERİR GRAFİK

Otobüs hemen hareket etti.

Akşam yorgun argın çadırına dönen Mister Harry Scott, hemen kaleme, kâğıda sarıldı; İnternational Hyster Corp. genel direktörüne şu raporu yazdı:

«Türkler, endüstiri alanında bizden ve öbür bütün milletlerden çok daha üstündürler. Kendi fabrikalarında gayet gizli şekilde, plânı ve mekanizması bizce bilinmeyen radyo, otomobil, traktör, kamyon yapmakta ve bu imalâtı bütün dünyadan gizlemektedirler.

Ötedenberi kuvvetleri dünyaca bilinen Türkler radyoyu yumrukla, otomobili tekmeyle, traktörü tokat ve itmeyle, otobüsü de işemekle çalıştırmaya muvaffak olmuşlardır. Bu teknik sır, atom sırrından da önemli olduğundan, bu sırrı çalmak üzere hemen buraya teknik bilgisi kuvvetli casuslar göndermeniz fabrikalarımızın çıkarınadır.»

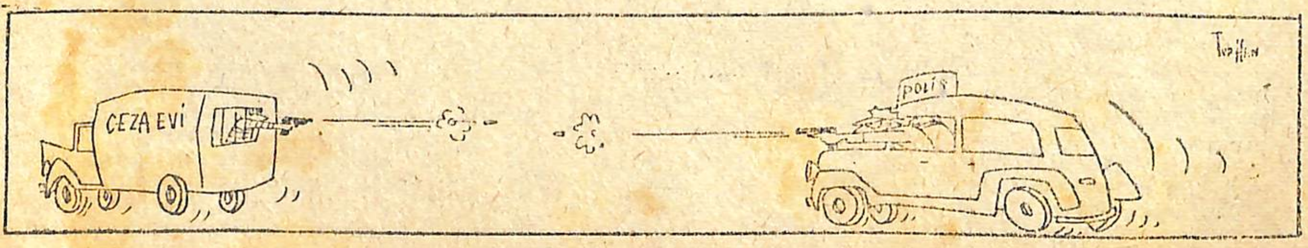

Sosyetemizin pek iyi tanıdığı güzellerden, ismi lâzım değil bir genç kadın, kocasından ayrılarak bildiği gibi yaşamağa devam ederken... Gülşen apartımanının kapıcısı Sivaslı Mehmet Çalışır'ın karısı Zeynep Çalışır vasıtasiyle yüksek ithalâtçılarımızdan ismi hiç lâzım değille tanışmıştır. Çok yakışıklı, o nisbette de zampara olan genç ithalâtçı, bu ismi lâzım değil hanımı çılgınca sevmeğe başlamıştır. Mektupları Sezer apartımanının kapıcısı Kırşehirli Rıza Demir'in kızı Şaziment Demir götürüp getir-

mekte iken... Bir gün ismi hiç lâzım değil bey, bakmış ki, Şaziment, ismi lâzım değil hanımdan daha genç, hem daha güzel «hele mektup şöyle bir kenarda dursun!» diyerek genç kızla mercimeyi fırına vermiştir.

Gülşen apartmanının kapıcısı Mehmet'in karısı Zeynep bu kepazeliği haber alınca doğru ismi hiç lâzım değil beye koşmuş «Sen utanmıyor musun, gül gibi kadını bırakıp böyle şıllıklarla mı mercimeyi fırına veriyorsun!» diye çıkışmıştır.

İsmi hiç lâzım değil bey, bakmış ki, Gülşen apartımanının kapıcısı Sivaslı Mehmet Çalışırın karısı Zeynep Çalışır Şazimentten çok daha güzel «Doğru söylüyorsun» demiş «abdallık bende. Sen dururken benim onlarla mercimeği fırına vermemde hiç mânâ yok!» Hemen bakkaldan bir kilo mercimek aldırtmış, beraberce fırına vermişler.

Bütün bu olup bitenleri öğrenen ismi lâzım değil hanım, ismi hele hiç lâzım değil beye giderek kendisinden hamile kaldığını şerefinin iki paralık olduğunu ne yapıp yapıp bu işi temizlemesi lâzım geldiğini yüzüne karşı haykırmıştır. Her ikisi de hemen, ismi hele hiç lâzım değil, bir doktora giderek bu çocuğun kime ait olduğunu bir kürtajla tesbit etmesini istemişlerdir.

Kürtaj başarı ile neticelenmişse de çocuğun kime ait olduğu tıp ilminin yetersizliği yüzünden bir türlü anlaşılamamıştır.

Haber sosyetede bir bomba tesiri yapmışsa da, ertesi gün daha müthiş bombalar patladığı için, bizim dedikodumuz, yanında çocuk oyuncağı kalmıştır.

HER HAFTA BİR ADAM

OĞUZ

OĞUZ = Ekseri elleri cebinde yanında kısa saçlı dar etekli akademi veya Kolej talebesi kılıklı bir kız bulunan, elinde sporcuların taşıdığı spor malzemesi koyulan torbalardan taşıyan, Kadıköy Opera, Yeni Melek, Atlas sinemalarında Debby Reynolds'un Donald O'cconar beraber çevirdikleri filmleri takip eden, arkadaşı Oktayı evinden daima ıslıkla çağıran, yazın Moda'da gezerken süeterini sırtına alan, eniştesinin Amerikadan getirdiği Blu-Cin'i giyip kız arkadaşlarına fiyaka yapan. En son çıkan caz şarkılarını ıslıkla çok güzel çalan, odasının duvarlarında Amerikan artistlerinin resimleri asılı bulunan, Maçlarda sporcu kartı ile içeri giren, konuştuğu kıza doğum gününde A. J. Cronin'in romanlarından hediye eden, giydiği ceketleri kullanılmış Amerikan eşyası satan mağazalardan alan modern bir gençtir.

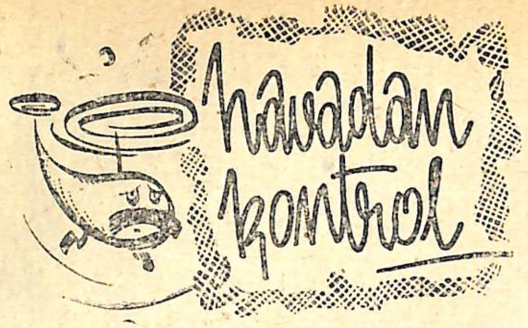

Amerika'yla Rusya «havadan kontrol» meselesinde, çekişip dururken bizim Gökay bu işi kökünden söküp attı.

Kontrol denemesi öğle üzeri yapılacaktı.

Helikopter konmuş, Reis Bey'i bekliyordu.

Halk, sanki günün kahramanı Bölükbaşı'yı dinlemeğe gelmiş gibi sokakları tıkamıştı.

Gazeteler, en açıkgöz muhabirlerini seçmişler, en acar en tokata tekmeye dayanıklı fotoğrafçılarını göndermişlerdi. «Öyle ya, valimiz, olursa olsun her şeyden önce bir doktor»du. Hem de siyasetle uğraşan bir doktor.

Reis Bey, alkışlar arasında merdivenleri indi. Büyük şapkası burnunun ucuna kadar düşmüştü. Helikopterci, yolcusunu görünce motörü susturdu. Bir makam şoförü terbiyesiyle yerinden fırlayarak onu karşıladı.

Reis Beyin nutuk söylemeğe hiç niyeti yoktu. Topuklarını kaldırıp kalabalığı görünce dayanamadı: «Ah, Menderes görseydi» diye hayıflandı. Yüksekçe bir yer aradığını anlayan helikopterci, kaptığı gibi helikopterin üstüne oturttu. Kendisini yükseklerde gören Reis Bey, «Şimdi buldum, yerimi!» diye bir nüktecik kıvırdı.

«Ben bir nimetim İstanbul için...» diye nutkuna başladı: «Ben, ufak tefeğim ama Karamürsel sepeti değilim. Gösterdiğim alçak gönüllülük yeter. Size artık yukardan bakacağım. Çok yukarlardan...»

Sırf size inat getirttim bu helikopteri... Size inat... Esnaf! Size söylüyorum, bundan sonra şahin gibi beyni balânızdayım!»

Daha çok şeyler söyleyecekti ya, alkıştan gerisini getiremedi. Helikopterciye:

«Hadi sür!» diye emir verdi.

«Süremem!»

«Sür canım!»

«Bu kıyafetle olmaz, şapkanız uçar!»

«Uçsun!»

«Siz de uçarsınız!»

«Tutunurum! Menderes sağ olsun!»

«Bu elbiseyle uçulmaz!»

«Neden olmasın, Haydarpaşaya tiren karşılamağa gitmiyoruz ya!»

«Olmaz!»

«Sür canım!»

BELEDİYEDE ÇALIŞMA PROGRAMI

Belediye bir taraftan İstanbulun havadan kontrolünü düşünürken, bir taraftan da kendi memurlarını sıkı bir kontrola tâbi tutmuştur. Bundan sonra her memur akşam üstü işten çıkarken o gün ne işler gördüğünü yazılı olarak müdürüne bildirecektir.

Dün bir memurun hazırladığı rapordan yarım günlük çalışmasını kopya ediyoruz:

9.15 Açılış,
9.20 Bir çay iki simitle hafif kahvaltı,
9.30 Daktilo Melâhatten sinema ve moda haberleri,
9.45 Sevimden hafif mırıltılar,
9.55 Kayıt defterinden bir yaprak,
9.55 Mahalle gazetesi (Kâmile hanımdan naklen)
10.20 Misafir kabul saati - Çay, kahve faslı,
10.45 Kayıt defterinden bir yaprak daha,
10.45 Konuşma,
10.50 Belediye meclisinde bugün.
11.00 Kadınlar fasıl heyeti,
11.30 Kayıt defterinden bir yaprak daha,
11.30 Dışarıdan sesler,
11.35 Erkekler topluluğu (Şef Hâdi Hoşbeş idaresinde)
11.40 Belediye haberleri,
11.50 Kayıt defterinden bir yaprak daha,
11.50 Serbest saat,
12.00 Kapanış.

Şu tulumu giymeden olmaz!»

Baktı ki inat ediyor, zorla giydirdi.

«Bakın, çakı gibi oldunuz!»

«Ben bu koltuk için her eziyete katlanırım!»

«Sizi bağlamam lâzım.»

Beni mi, ne yaptım ben?»

«Yerinizden uçmamanız için!»

Öyleyse sıkı bağla! Şimdiye kadar ben bağladım şimdi de...»

Motör işlemeğe başlamıştı. Gürültü müthişti. Reis Beyin gözleri yuvalarından fırlamıştı.

«Aman, sustur, korkuyorum. İndirin beni!»

«Alışırsınız!»

«Tek başıma korkuyorum, muavinim de gelsin!»

Muavinini tuttukları gibi attılar helikoptere.

«Şimdi sür bakalım!»

«Nereye?»

«Gecekondulara!»

Alkışlar arasında helikopter yükseldi. Mendiller, şapkalar sallandı.

Pilota:

«Nerede inşaat görürsen oradan geç!» diye emir verdi.

«Bütün gizli katları çıkaracağım ortaya!»

Muavin sordu:

«Ya bitmiş olanları?»

«Yıktıracağım!»

«Yıkmazlarsa!»

«Bombalayacağım! Yetişir bana yaptıkları»

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

... İSPAT HAKKI... BASIN HÜRRİYETİ... HAKİM TEMİNATI... ÜNİVERSİTE MUHTARİYETİ...

Yedikuleye kadar bir tek gizli kat bulamamışlardı. Tam sur dışında Reis Bey, bir şeyler gördü:

«Bak bak, şunlara!» diye gösterdi.

«Kim onlar? İki de beygir var, birini yatırmışlar yere!»

«Efendim onlar et kaçakçıları!»

«Ne eti?»

«Beygir!»

«İnelim beyinlerine!»

Gürültüyü duyan kasaplar sıska beygirlere atladıkları gibi kaçtılar.

Reis Bey emir verdi:

«Uçuşa devam.»

Az sonra helikopter, Gazlıçeşmenin üzerinde dönmeğe başlamıştı.

Reis Bey böbürlenerek:

«İşte kurduğum yeni şehir!»

«Yollar biraz çamurlu.»

«Önümüz yaz, kurur.»

«Bu sefer de toz başlar.»

«Önümüz kış»

«Okul?»

«Okumasınlar! Biz okuduk da ne oldu?»

«Haklısınız. Taşlıtarla göçmen evleri...»

«Toprak ev, bu kadar dayanır. Tezekten terazinin..»

«Vesait?.»

«Yürüsünler.»

«İşsizlik, hastalık?»

«Yeter!.. Oğlum helikopterci sen Beyoğluna sür!»

Helikopter Şişli üzerinden Taksimi bulur. Taksimden Tünele giden yol tıkanmıştır. Alçalırlar, muavin dürbünle bakarak:

«Efendim bir otomobil lâstiği patlamış da...»

«Çeksinler yol kenarına!»

«Çekiyorlar!»

Arabalar arka yoldan dolaşsın!»

«Arka yol da tıkalı.»

«Tarlabaşından gitsinler!»

Efendim geliş yolu değil mi?»

«Bundan sonra gidiş yolu olur..»

«Yol büsbütün tıkanır.»

«Büsbütün tıkansın da biz de kurtulalım. Migrosları görmüyor musun?»

«Bir tane görüyorum»

«Kuyruğu var mı?»

«Tramvay çiğnemiş.»

«Kahvesi bitmiştir.»

«Tramvaylar nasıl?»

«Sıkışık değil.»

«Yarın otobüsleri çıkarmıyalım!»

«Sinemalar nasıl?»

«Bilet satışları dışarda.»

«Sezon sonu, sıkıştırmıyalım!»

«Arka sokak?»

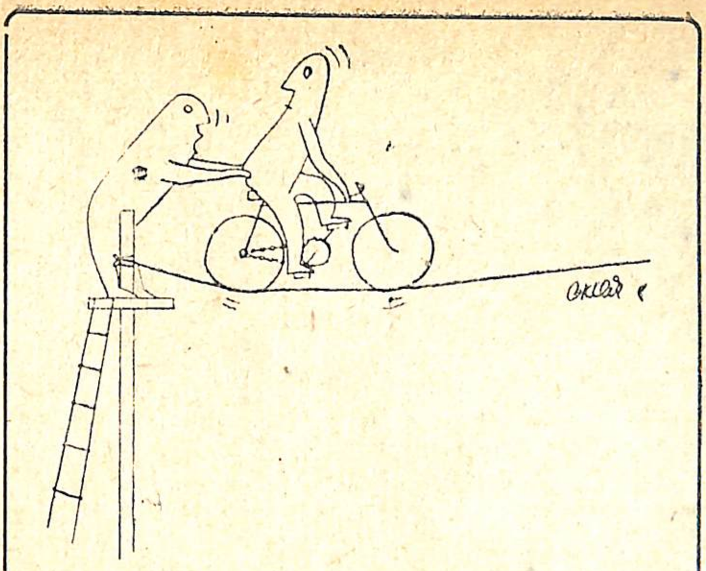

— GİDONU DÜŞECEĞİN TARAFA ÇEVİR!..

«İşliyor!»

«Oh oh!»

«Piyasa nasıl? Etiketler?»

«Seçemiyorum, iyidir!»

«Karaborsa?»

Görünmüyor.»

«Oh oh!»

«Kumar falan?»

«Göremiyorum.»

«Çok güzel, memnun oldum.»

«Randevu evleri?»

«Kapalı!»

«Barlar, meyhaneler?»

«Arı kovanı.»

«Bir de para yok derler. Mükemmel! Çek oğlum helikopterci. Kasımpaşa üzerinden Halice!»

Helikopter Perapalas'ın üstünden Kasımpaşa'ya doğru alçalır. Halicin üstünde dolaşmağa başlar. Reis Bey Haliç kıyılarında oynayan çocuk sürülerini görünce köpürür:

«Sözde Haliç suları kokuyormuş. Bu asitli pis sular, kadının da erkeğin de tenasül hayatını öldürüyormuş. Halt etmiş bu raporu verenler. Şu çocuk bolluğuna bak bir kere...»

«Amerikalı seksoloji uzmanı da aynı fikirde...»

«O da halt etmiş. Maçkanın Şişlinin havası daha güzel. Niçin fazla çocuk yok!»

«Efendim başka sebepleri var...»

«İnanmam!»

«Efendim güzel kokular, esanslar insanları nasıl çileden çıkarırsa kötü kokular da...»

«Ben Halicin koktuğuna inanmıyorum.»

Helikopter adamakıllı alçalmıştı. Muavin koklıyarak:

«Çok fena!» diye söylendi. «Buyrun siz de koklayın!»

Reis Bey, önce yalanlamak istedi. Fakat aralarında yabancı olmadığını anlayınca!

«Evet... Biraz... Aman... öööf! Çok fena!» diye burnuna mendilini tıkadı.

«Aman oğlum çık yukarı!»

Müthiş bir koku burnunun direğini kırıyordu:

«Çık biraz daha!»

Helikopter yükseldikçe keyifleniyordu.

«Çık daha çık! Yükseldikçe İstanbul daha güzelleşiyor. Haliç bile pırıl pırıl yanıyordu.

Gecekondu mahalleleri lâle bahçelerine dönmüştü. Caddelerde tıkanıklık yoktu. Hattâ caddeler boştu. İstanbul bile kalmamıştı ortada. Oooh! İstanbulsuz valilik ne rahattı!

STEPNE

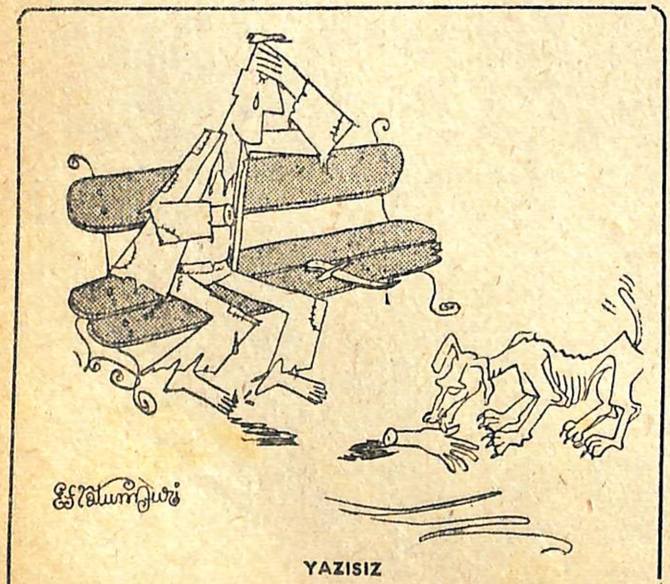

YAZISIZ

İHTİYAR GENEL BAŞKANLAR GİBİ

Millî Türk Talebe Birliği Genel Başkanı, Divan Oteli salonlarında çaylı ve pastalı bir basın toplantısı yapmış. Bu toplantı için verdiği söze yarım saat geç gelen başkana bir gazeteci,

— Paranızı ne diye böyle çaylı, pastalı toplantıya harcıyorsunuz, yazık değil mi? diye sormuş.

Genel Başkan ne cevap verse beğenirsiniz,

— Basınla samimî olmak istiyoruz, dememiş mi?

Hani, yâni şu bizim basının da iyice adı çıktı. Bir çaya, bir pastaya hemen samimî oluveriyor.

Fakat şu genç Genel Başkana ne buyurulur? Tıpkı ihtiyar Genel Başkanlar gibi, amma da çekmiş. Hık demiş, burnundan düşmüş, diye işte buna derler...

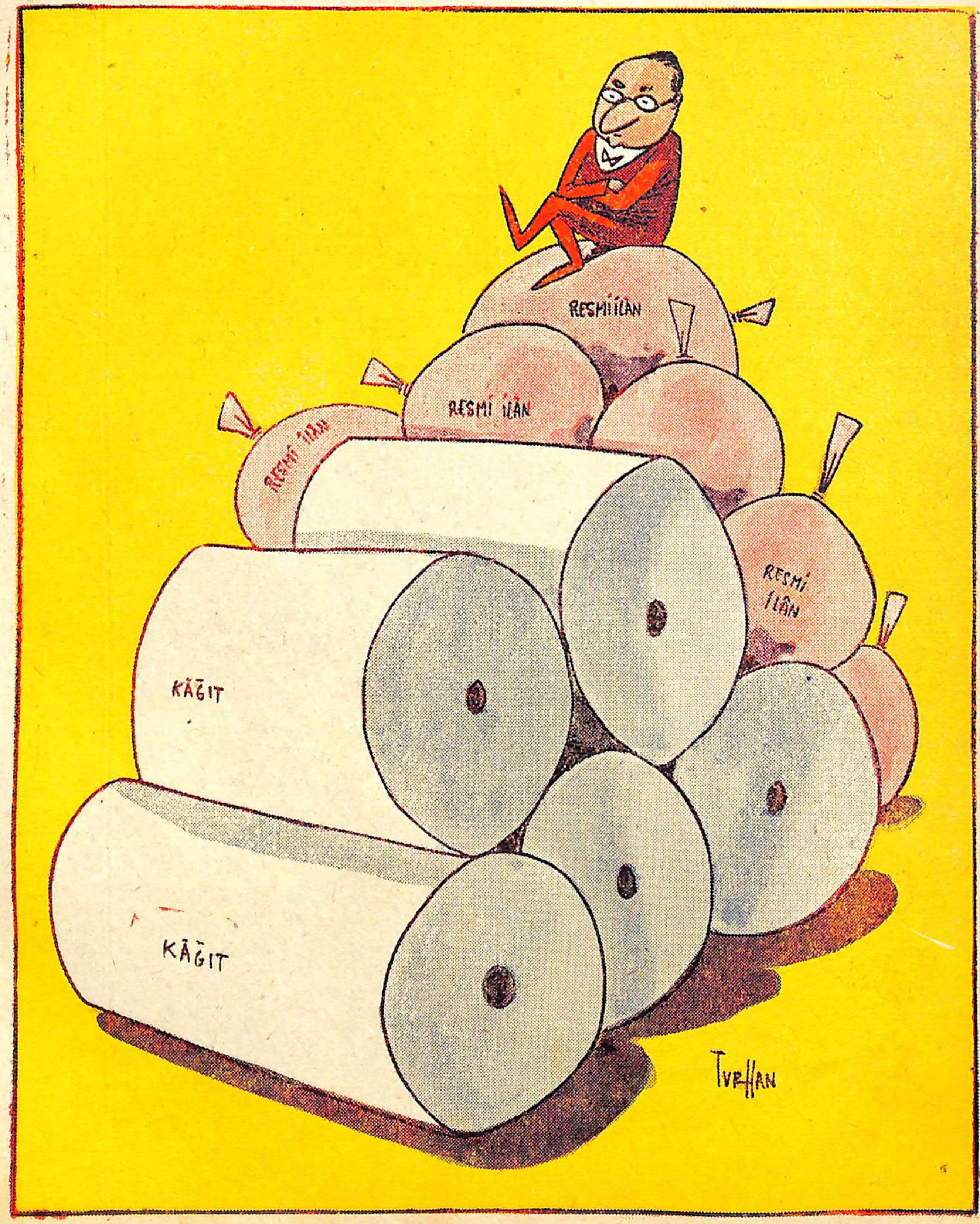

İNCİR ÇEKİRDEĞİ DOLDURUYORUZ

KLÂKSON YASAĞI

New-York'da da klâkson çalmak yok. Gördünüz mü bizim Fahrettin Kerimi... Yasağı New-York'lulara da kabul ettirmiş bulunuyor. Taksinin arkasına şöyle lev halar takmışlar:

«Kaz gibi bağırma, sesini kes!..»

Bu levhalar fena bir buluş değil... Mümkün olsa da bütün kürsülere birer tane iliştirsek.

DERT OLDU

Kasım Gülek kendisine hediye edilen eşeği geri vermek istemekte, hediye eden vatandaş da geri almamak için direnmektedir. Yaptığımız inceleme sonunda piyasada arpa bulunmadığı, bu yüzden eşeğin hayatı tehlikede olduğu anlaşılmıştır.

BAKIRI DA AYARLADI

Piyasadan altının çekildiğini anlayan Etibank, tonuna bin lira zam yapmak suretiyle bakırı da ayarlamıştır. Bankalar bu suretle 24 ayara çıkan bakırı ek: silen altın stokları yerine piyasadan çekmeye başladılar.

TURFANDA KABAK

Antalyadan bildiriliyor: «Turfanda kabak bugün piyasaya çıkmış tanesi dört liradan satılmıştır.»

İnsan, hani şu «yiyen de satan da» tekerlemesi var ya... O tekerlemeyi hatırlayınca yine de memnun oluyor. Her şeyin değerini hakkiyle veriyoruz aşkolsun. Hıyardan tut kabağına kadar. Adanalı yazar gibi içimizden geliyor bağırmak:

— Yaşasın kabaklar!..

NERDESİN?

Necip Fazıl Kısakürek Büyük Doğu'sundaki çerçevesinde: «Gözü kara olmak, devlet adamının inandığı ve bağlandığı şeyi gerçekleştirmesi, hayata ve eşyaya nakşetmesi için biricik usul..» diyor ve gözü kara devlet hasretini belirttiği yazısını şöyle bitiriyor:

«Nerdesin, ey kahverengi gözlerini gözü kara görmek istediğim insan?»

Nerdesin?

Nerde olduğunu haber verelim: Kayseriye gitti...

ATMAYA GELİNCE

Amerikan askerinin «Matador» füzesini atabilmesi için tam 250 cilt kitap okuması lâzımmış.

Oysa Matador'un atılması o kadar kolaymış ki...

Tek bir kitap açmadan atmak, yalnız ve yalnız bize mahsus. İşte, tek iktisat kitabı karıştırmadan «bizde enflasyon yoktur.» diye sallayanlar!..

FUTBOLCU YERİNE

Futbolda hiçbir milletten geri kalmadığımız anlaşıldı artık. Karşımızdaki takımın oyununa karşı oyun göstermekte birinciyiz. İşte Macar maçı.. ve işte Ankara Stadyomundaki Brezilya faciası.

Taaa Brezilyadan bu takımı çağırmak da kimin aklına gelmiş. Tereciye tere satmak ne kadar gülünç ise tereciden tere satın almak da o kadar akılsızlık değil mi?

Brezilyadan mutlaka bir şey getirtmemiz lâzımsa futbolcu yerine kahve de mi getirtemezdik. Yoksa kahve orda da mı karaborsada?

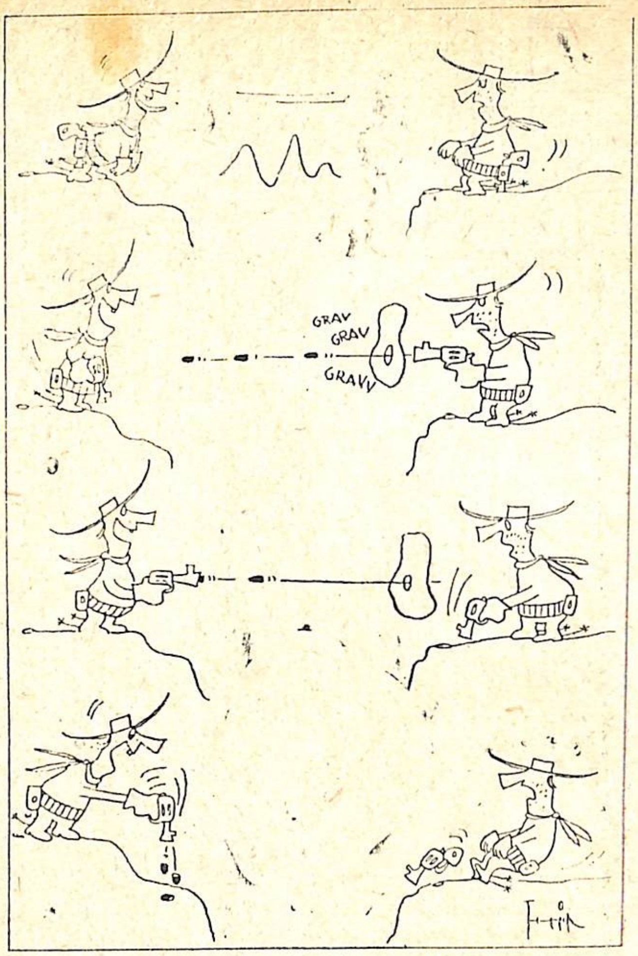

HESAP

Alplâçin'in Ankara'da bulunduğu sıralardı. Bir akşam Alplâçin yanında iki hanım ve bir arkadaşı olduğu halde Karpiç' in Amerikan barına geldi. Yediler, içtiler. Derken Alplâçin Barmen İsmet Yazıcıoğlu'na seslendi:

— Hesap?...

İsmet, Alplâçin'in oturduğu masaya kadar gelerek gayet kibar bir tarzda:

— Efendim, dedi, ne içtiyseniz, ne yediyseniz lûtfen söyleyin, hesabı ona göre yapayım.

Alplâçin'in gözleri ışıldadı:

— Yaz, dedi. İki cin, üç bira, fındık fıstık ve iki garson!.

Masadan bir kahkahadır yükseldi. Yükseldi ya, İsmet hiç renk vermeden elindeki pusulaya bir şeyler yazdı ve Alplâçine uzattı. Pusulada şunlar yazılıydı:

«İki cin: 250 Krş.
Üç bira: 375 Krş.
İki garson: 30 sene ağır hapis...
Hürmetler, Barmen İsmet...»

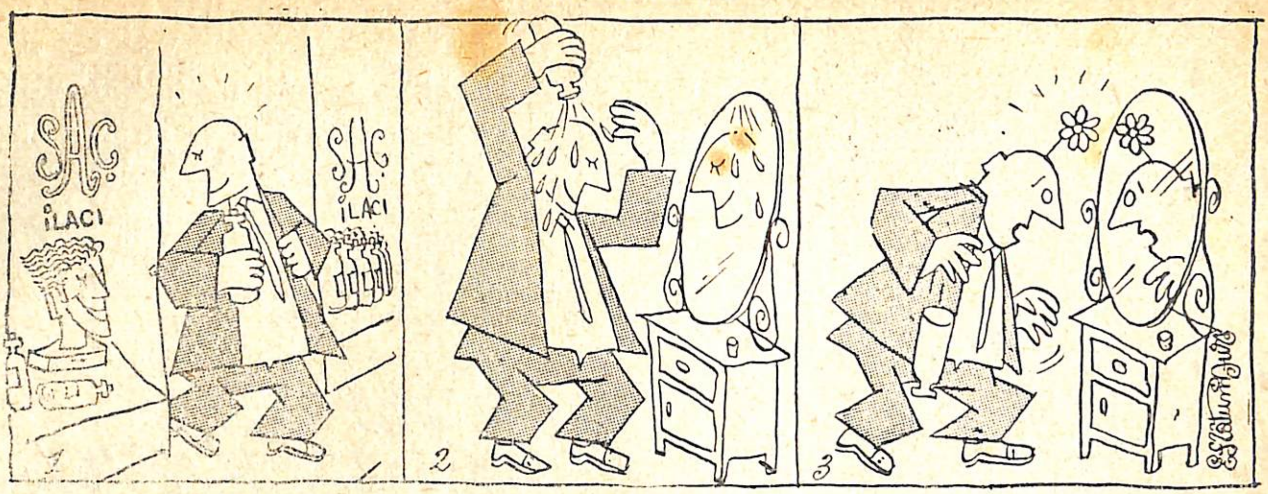

GÜLE GÜLE CON!.

Sırtına yediği gayet güzel bir tekmeyle Con rutubet ve küf kokan mahzene düştü. Arkasından tekmeyi atan haydut:

— Nasıl Con dedi bu tekmeyi beğendin mi? Biraz belin açılmıştır ama kusura bakma... Seninle biraz şakalaştık o kadar.

Con cevap vermedi. Çünkü düşerken kafası duvara çarpmış bayılmıştı.

Ne kadar baygın yattı onu pek bilmiyordu ama, kendine geldiği zaman bir araba küfür etti.

Ulan amma hayvan herifti şu Con... Güpegündüz Kovero'nun üstüne gelmişti. Halbuki bu haydut doluydu. İşte enselenmişti. «Bu sefer Kovero beni sağlama temizler» diye düşündü. O böyle açmazlara çok düşmüştü, ama Lora için üzülüyordu. Herifler kızı da enselemişlerdi. Kovero kızı söyletmek için ne namussuzluklar yapacaktı kimbilir. «Ulan Kovero elime geçince ölümlerden ölüm beyen» diye dişlerini gıcırdattı.

Haydutlar ellerini de bağlamışlardı. Halbuki canı bir sigara ne kadar istiyordu. Onu öyle marizlemişlerdi ki, ağzı burnu patlamış, çarşamba pazarına dönmüştü. Bütün vücudu sızlıyordu. Bu düşüncelerle kendinden geçti. Beline yediği bir tekmeyle sıçradı. Tekmeyi atan herif pis pis güldü.

— Burasını şifa yurdu mu sandın Con? Kundaklı bebek gibi mışıl mışıl uyuyorsun. Hadi kalk da evlâdım okula geç kalacaksın.

Con yerinden güçlükle doğruldu. Herif makinayı Con'un beline dayadı.

— Maskaralık edecek olursan kurşunu yersin Con haydi yürü bakalım.

Loş bir koridordan geçtiler ve bir kapının önüne geldiler. Haydut kapıya vurdu. İçeri girdiler. Kovero etrafında dört tane kabadayı ile onu bekliyordu.

Fakat Con'un hiç biri umurunda değildi, o Loraya bakıyordu. Bu kızın Lora olduğunu anlamak cok zordu. Ne hale getirmişler kızı herifler. Con'un elleri serbest olsaydı ne şenlik olurdu şu anda...

Kovero Con'un önünde durarak alaylı bir sesle konuştu:

— Kız sıkıya gelemedi Con. Bülbül gibi konuştu. Onu biraz üzdük ama kusura bakma. Merak etme seni sevgilinden ayırmıyacağız, beraber temizleyeceğiz.

Con Kovero'nun midesine (bir tekme yapıştırdı. Fakat kafasına yediği bir darbeyle kendini kaybetti.

Kendine geldiği zaman otomobilinde bulunuyordu. Yanında da Lora. Olanları hatırlamaya çalıştı. Koveronun sesi kulağında çınladı:

— Artık yolculuğa çıkıyorsun Con hem de sevgilinle. Seninle iyi ahbaplık etmiştik. Öbür dünyaya selâm Con. Güle güle.

Araba bir uçurumun kenarında idi. Biraz itilince boşluğa uçacaktı. Kovero adamlarına emir verdi. Arabayı itiverdiler.

«Ben filmin burasında girdiğim için sinemadan çıktım.»

Suavi Süalp

GÜLEK EVLENİYOR MU?

Kasım Gülek'in evleneceğine dair gazetelerde çıkan havadisi okumuşsunuzdur. Kasım Gülek de bu haberi gazetelerden okumuş ve bu tatlı yalana inanmıştır. Bu hayâl ile uykuya yatan Gülek, rüyasında kendisini, evlenmeye tâlip genç, güzel artistlerin arasında bulmuştur. Aç tavuk rüyasında kendini arpa anbarında gördüğü gibi Kasım Gülek de rüyasında kendisini kız anbarında görmüştür.

Yukarıdaki fotoğraf, Kasım Gülek rüya âleminde iken çekilmiştir. Gülek kendisiyle evlenmeğe tâlip genç ve güzel kızlarla «iktidara gelmeden evlenmiyeceğim!» demiş, kızlar da «Sen iktidara gelinceye kadaaaar...» diye cevap vermişlerdir. Fotoğrafta Kasım Gülek, koluna giren melek kadar güzel kızların arasında ne yapacağını düşünmektedir.

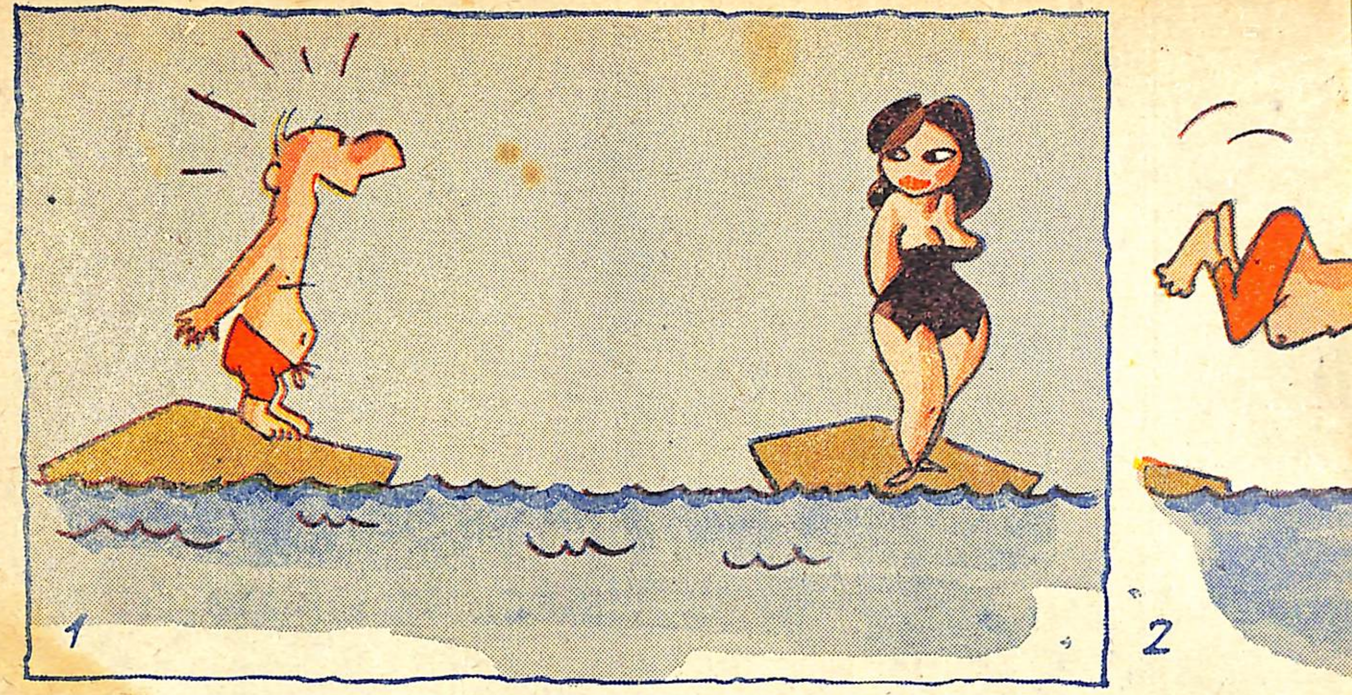

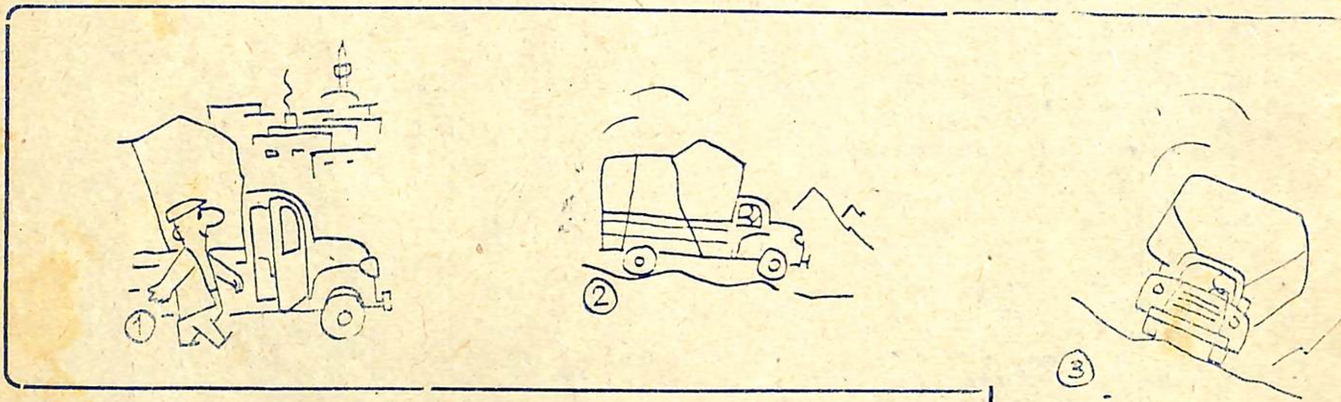

BELEŞÇİLER

Üç arkadaş bir otelin zemin katındaki meyhanede gece yarısına kadar içki içmişler, sonra yataklarına çekilmişlerdi. Ertesi gün uyandıkları zaman hepsinin canları birer kadeh viski istiyordu. Gel gelelim paraları kalmamıştı adamların. Derken içlerinden biri:

— Durun, meyhneye inip bir kadeh viski içeyim, dedi ve hemen paldır küldür meyhaneye indi. Tezgâha yanaşıp tezgâhtara:

— Ver bir kadeh viski, dedi.

Tezgâhtar viskiyi verdi, adam içti ve:

— Hadi eyvallah, deyip gitmeğe davrandı.

Tezgâhtar: — Dur yahu, dedi, hani para?

— Verdim ya!

— Ha, affedersin, bu sabah biraz dalgınım da.

Birinci adam yukarı çıkar ve arkadaşlarına vaziyeti anlatır. İkinci adam da ayni şekilde meyhaneye iner, viskisini içer ve tezgâhtarı atlıtır.

Derken, sıra üçüncü adama gelir. O da aşağı iner:

— Ver bir kadeh viski, der.

Tezgâhtar viskiyi verir. Adam viskiyi içerken, tezgâhtar adama dert yanar:

— Yahu, biraz evvel iki kişi gelip birer kadeh viski içtiler. Giderlerken parayı istedim, bana verdiklerini söylediler. Yoksa ben bunadım mı, ne dersin?

— Ne bileyim ben. Sen paranın üstünü ver de gideyim ben.

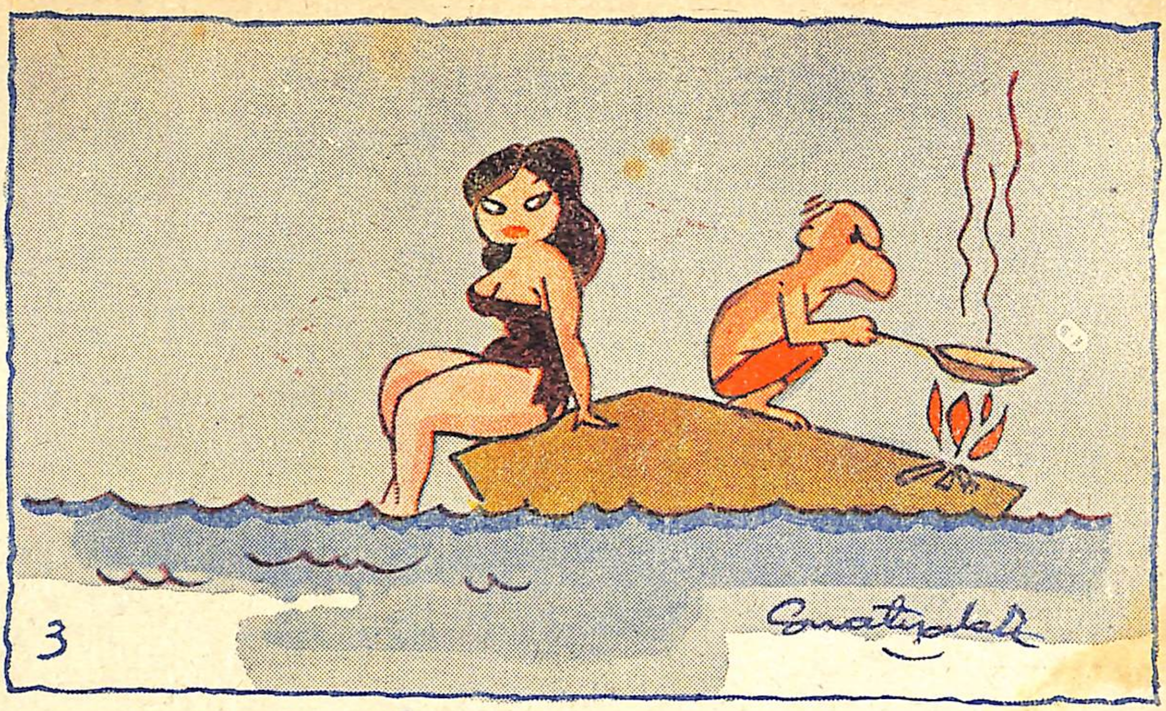

KOYVERDİM YAKASINI

Aksaray pazarından geçiyordum. Akşam için salatalık alacaktım. Satıcı bağırıyordu:

— Yağmur yağdı, böyle oldu!. Elliye kıvırcıklar!.

«Acayip!» dedim. «Yağmur yağdı ise neye elli oluyor?

— Elliye, elliye!.

— Kırka olmaz mı dedim.

Duymadı bile. Halâ bağırıyor:

— Elliye baba, elliye!.

Koyverdim yakasını!

«İşte bu doğru.» dedim. Hiç yakasını koyvermese beş kuruşluk kıvırcık elli kuruş olurmuydu. Ama koyveren kim? Yaka kimin yakası? Yoksa bütün satıcıların ağzı birer resmî ağız» mı oldu.

«Ispanak iki yüz mü? Resmi ağız cevap veriyor:

— Koyverdim yakasını!

— Domates beşyüz?

— Koyverdim yakasını!!

— Zeytin yağı?

— Koyverdim yakasını!.

— Peki, pahalılık...

— Koyverdim yakasını!.

— Ya Belediye, kontrol?

Aynı cevap!

Sorunuzu biraz genişleterek daha yukardakilere çevirin, alacağınız cevap şu:

— Koyverdim yakasını!.

... Böylece aradan iki yıl daha geçecek...

Çarşı pazar dolaşıp da aradığını bulamıyan, bulsa da pahalıdır diye alamıyan bir vatandaşa seçim sonu:

— Hani her şeyin yakasını koyuverenler vardı, ne oldu?

Diye sorsak... Vereceği cevap her halde şu olacak:

— Koyverdim yakasını!.

– HAŞLAYAMAYIZ BEYİM, SİZ KÖFTELİKSİNİZ.

Kadın denen muamma

— Mutlaka beklerim Yusuf, ama mutlaka... Gelmezsen vallahi darılırım. Karım da gücenir. Öyle şeker bir karım var ki... Karımı görünce, zevkimi tebrik edeceksin. Yarın akşam beklerim. Söyle, ne seversen karım hazırlasın. Yaz defterine adresi, unutma...

∴

— Allo... Azmi bey. Siz misiniz kardeşim? Mersi... Haberin var mı, ben evlendim. Evet, evet... Karımı görünce hayran kalacaksın. Bir kere hârika güzel. Ama öyle soğuk güzellerden değil. Çok cana yakın. Ha? Tabiî, tabiî... Sarışın. Gözleri lâcivert. Bayılacaksın. Saat beşte bana uğra. Eve beraber gidelim. Gelmezsen karım üzülür.

∴

— Vay Rızacığım... Nerelerdesin kardeşim? Yahu ben evlendim. Ya... Bir karım var, melek, bir içim su. Haydi, eve gidelim. Vallahi bırakmam. Sonra karım duyarsa bana kızar. Haydi yürü... Çok güzel dans ediyor. Sen de dansı seversin. Haydi...

∴

— Benim karım, başka kadınlara benzemez Fethi. Sahi, sen benim karımı görmedin değil mi? Onun için böyle konuşuyorsun. Akşam yemeğini bizim evde yiyelim de karımı gör. Uzakta mı oturuyorsun? Zararı yok, bizde kalırsın kardeşim. Yabancı mıyız? Karım bir yemek pişirir, bir sofra hazırlar, görmelere lâyık.

∴

— Müzikten anlar. Çok iyi piyano çalar. Vallahi Ali bey, sana bir şey söyliyeyim mi, benim karım piyango. Yolda giderken, herkes dönüp dönüp karıma bakar. Ha!. İyi aklıma geldi. Yarın plâja gidiyoruz. Haydi, sen de gel. Bak bana nasıl hak vereceksin. Yalnız yüz güzelliği değil birader, vücudu da heykel!

∴

«Sevgili kardeşim İbrahim,

«Karımın ısrarı ile sana bu mektubu yazmak mecburiyetinde kaldım. Tam bir hafta olmuş, bizim eve uğramıyormuşsun. Karım bunu söyleyince, doğrusu sana ben de kızdım. Bu yaptığın arkadaşlığa sığmaz. Neye darıldığını bir türlü anlayamadık. Acaba geçen gece seni karımla yalnız bırakıp yattım diye mi darıldın? Seni ben yabancı saymam da ondan. Bugünlerde işler çok, o kadar yoruluyorum ki.. Karım, seni darılttım diye bana çok kızdı. Tekrar tekrar özür dilerim. Mutlaka gel. Karım seni bekliyor. Selâmlar sevgili kardeşim.

∴

— Selimciğim, senden bir ricam var. Bizim pulcu arkadaşların bu gece toplantıları varmış. Beni de çağırdılar. Gitmesem ayıp olur. Sen otur. Ben gelene kadar karımla meşgul olursun. Allahaşkına kusura bakma. Ben on ikiden sonra gelirim. Karım canını sıkmaz. Sana piyano çalsın. Güzel plâklarım var. İsterseniz dans edin olmaz mı? Bezik oynarsınız olmazsa?.. Karım şiir de sever. Sen de güzel şiir okursun. Haydi bana müsaade. Allahaısmarladık..

∴

— İlhami bey kardeşim, senden mühim bir ricam var. Ben on gün kadar İstanbul'dan ayrılmak mecburiyetindeyim. malûm ya iş meselesi. Sen yabancı değilsin. Karımı yalnız bırakma. Sana emanet ediyorum. Bizim Rıza'ya, Nuri'ye, Bekire, ve Vedada da söyledim ama, onlar ne de olsa evli. Recep ile Mahmud'a gelince, onlar da sözünde pek durmaz. Onun için kardeşim, ben gidip gelinceye kadar, çok rica ederim, karımla meşgul ol. Onu yalnız bırakma. Ben de bu dostluğunun altında kalmamaya çalışırım.

∴

— Ah, ah Bilâl bey kardeşim, ah... Sorma başıma gelenleri. Hiç sorma. Deli olacağım, deli... İçim yanıyor. İntihar etmekten başka çare yok. Başkası söylese inanmazdım, gözlerimle gördüm. Evet kendi gözlerimle gördüm. Karım, sevgili karım, melek karım bana ihanet ediyor. Nasıl oluyor anlamıyorum. Ben onun için her fedakârlığa katlandım. Bir koca daha ne yapabilir? Kendi kendime düşünüyorum: Aile reisi olarak, koca olarak benim ne kusurum, ne eksiğim var? Ha?... Sen söyle. Ne kabahatim var? Ah, şu kadın denilen muamma!... Gözümle gördüm. Hiç tanımadığım bir herifle bir yabancı oğlanla beraber... Tunamusum iki paralık oldu. Evet, kadın anlaşılmayan bir esrar, bir meçhul... Karım bunu bana neden yaptı? Niçin yaptı? Bir türlü, bir türlü anlıyamıyorum!

SEÇME SÖZLER

Koyu renk elbise kir tutar
Kolacı Meliha

Ben sen yokuz biz varız.
Cemiyet

Aheste çek kürekleri Melâhat uyanmasın.
Melâhatin Babası

Duvarı nem, adamı gam yıkar.
Dertli

Ramazan geldi hoş geldi, baklava tepsisi boş geldi.
Tatlıcı Zeynel

Ondan sonra efendicazıma söyliyeyim.
Git söyle

Size bir mektup var.
Kimden

Muhtekirle cimriyi karıştırmamak lâzımdır.
Bodur Hikmet

Yaptık, yaptınız, yaptılar .
Gramer Politik

Cezanı çekeceksin.
Hâkim

Seni idama mahkûm ediyorum
Allah ömürler versin

UCUZLUK

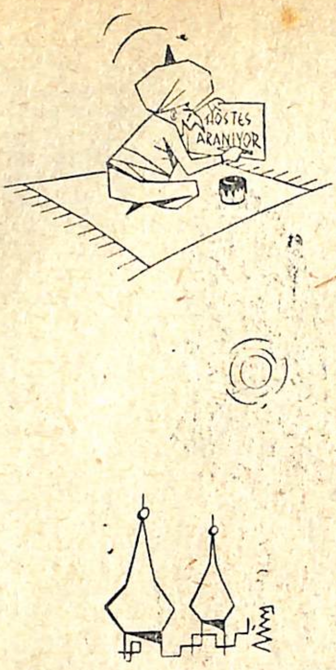

YAZISIZ

HACIBABA VE DÖRT KARISI

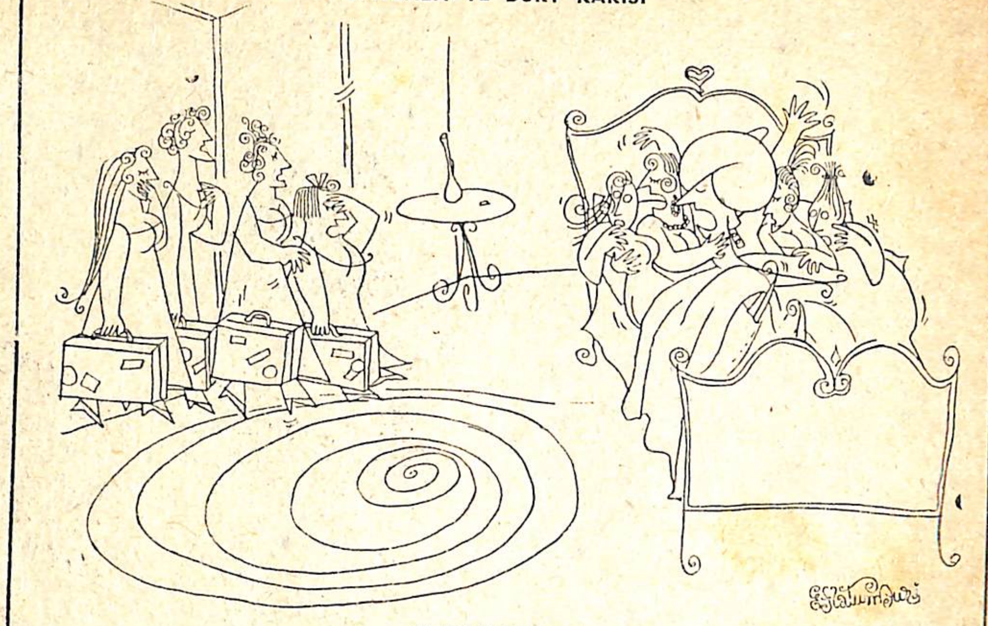

ALIŞKANLIK

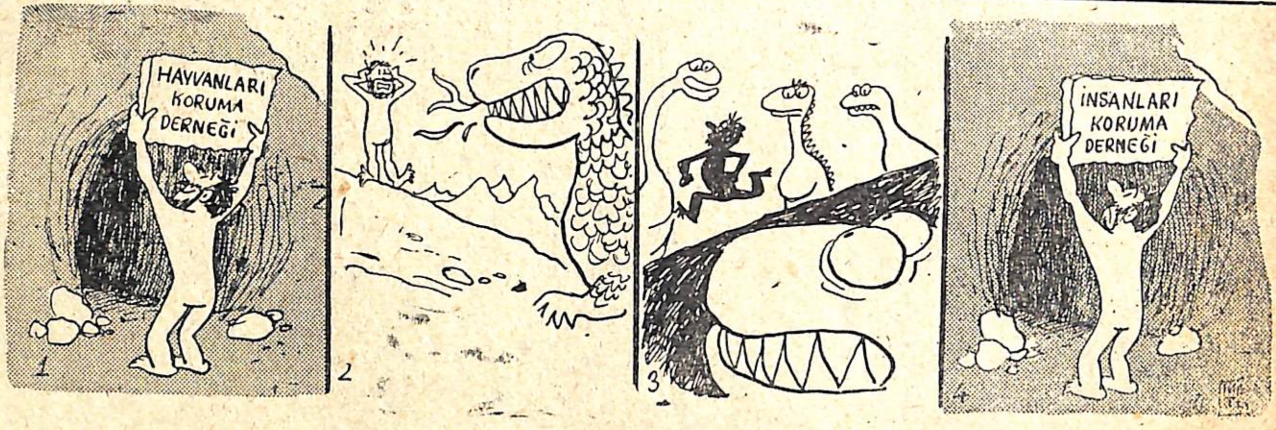

TAŞ DEVRİ KARİKATÜRLERİ

— ULAN GENE HANGİNİZ NASIRIMA BASTINIZ?

AHMET BEY VE GÖLGESİ

BİZ BÖYLEYİZDİR

Biz çok alçak gönüllü bir milletiz. Söylediği nutuklarla insanı kırıp geçiren hatiplerimiz dururken, kalkarız, dışardan komedi artisti getirtiriz. Altı yılda altı milyon kazanan bezirgânlarımız varken yabancı ticaret uzmanlarını çağırırız. Dağ gibi gümrük duvarının üstünden 1956 modeli Kadillakları atlatırız da yine de Zati Sunğuru çağırır alkışlarız!.

Yüz elli lira maaşla beş çocuğunu gül gibi geçindiren memurlar yetiştirirken bu sefer de... Ucuz yaşamayı öğretecek bir kral getirtiyoruz İsviçre'den: Ucuzluk Kralı!

Çok alçak gönüllü insanlarız dedim ya!

Grace Kelly evlendi. Gazeteler bundan sonra neyin dedikodusunu yapacaklar.
— Merak etme, yakında boşanma dedikoduları başlar...

Doğumevoinin başhekimi:

— Boş yerimiz yok, alamayız, dedi.

— Nasıl alamazsınız? Karım doğum sancıları içinde kapıda, otomobilde kıvranıyor.

— Lâf anlamaz mısın sen? Karyola yok, yatak yok. İki üç hasta bir yatakta yatıyor. Artık doğan çocuklar birbirlerine karışıyorlar.

— Doğurmak üzere bir hasta kadın sokak ortasında bırakılır mı? Sizde hiç şey yok mu?

— Bizde şey var, ama yatak yok.

Adam cebinden bir kart çıkardı, başhekime uzattı. Baş hekim:

— Burada bizim için bütün vatandaşlar eşittir, dedi.

— Öyle olması gerek, ama siz şu karta bir bakın yine.

Başhekim kartı okuyunca:

— Oooo... dedi, öyle söylesenize canım. Demindenberi ne diye söylemezsiniz? Buyrun rica ederim. Kızım!... Hemşire hanım!... Koşun çabuk!... Ali bey!... Doktor Hasan bey!... Haydi, biraz çabuk... Muallâ hanım... Kapıdaki otomobilde bir hasta var. Hemen hastayı alın. Koğuşa koymayın sakın. Hususî odaya koyun!

∴

Kadın nurtopu gibi bir çocuk dünyaya getirdi. Adını Uğur koydular. Uğur büyüdü. Bir gün babası ölüm döşeğinde son nefesini vermeden Uğuru yanına çağırdı:

— Oğlum, ben ölüyorum, dedi, al bu kartı. Başın dara gelince, zora düştükçe, bu kartı kullanırsın. O zaman, önünde bütün kilitli kapılar açılır, bütün başlar eğilir, bütün beller bükülür.

Bunları söyledikten sonra adam gözlerini, bir daha açmamasıya yumdu.

Uğur, okulda çalışkan bir öğrenci değildi. Lise bitirme sınavında mümeyyiz bar bar bağırıyordu:

— Sen bu sınıfa kadar nasıl geldin? Hiç bir şey bilmiyorsun. Kara cahilin birisin.

Mümeyyiz ve öğretmenler sıfırı basıyorlardı. Uğurun aklına hemen babasının verdiği kart geldi. Kartı cebinden çıkarıp, kızgınlıktan köpüren mümeyyize uzattı. Mümeyyiz, büsbütün kızdı,

— Burada torpil sökmez! Sok onu cebine! diye Uğuru payladı. Uğur,

— Lütfen bir kere okuyunuz kartı, dedi.

Mümeyyiz kartı okur okumaz:

— Haaa, o başka... dedi. Demek siz şeysiniz. O başka...

Öğretmenler,

— Maşallah ne zeki çocuk!

— Ateş parçası!...

— Gözlerinde zekâ çakıyor!

Diye söylenmeğe başladılar. Uğur liseyi bitirdi. İş bulmak zordu. İyi bir işe, yarışma ile üniversiteyi bitirenleri alıyorlardı. Uğur bu işe istekli oldu.

— Nerde üniversite diploman? diye sordular.

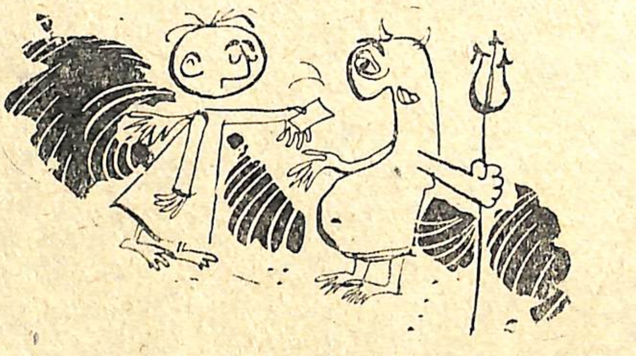

— Yok, dedi, ben liseyi bitirdim.

— İlânlarımızı okumadın mı? Üniversite diploması şart...

Uğur kartı uzattı.

— İtiraz yok. Burada bilgi gerek...

— Lütfen okuyunuz efendim.

— Yaaa... Tabiî. Şüphesiz... Evet. Hakkınız var. Affedersiniz. Ne zaman isterseniz o zaman işe başlayabilirsiniz.

İşe girdi. Kartın sayesinde bir senede iki derece birden yükseldi. Bir gün umum müdüre:

— Biraz Avrupada, dolaşmak, gezmek istiyorum, dedi.

Umum müdür:

— Ne münasebet? dedi, bir memur aklına esince Avrupaya mı gider?

Uğur kartını gösterince, umum müdür,

— İyi ki hatırlattınız, dedi, Bakan beyefendi, Avrupaya bir inceleme gezisi için çalışkan, bilgili memurlar seçmemi söylemişti. Sizi o heyetin başkanı yapsam, ne dersiniz?

Bir kaç yıl Avrupada, bir kaç yıl da Amerikada gezer, dolaşır, hava alır, bilginizi arttırırsınız.

∴

Uğur memleket özlemi duyuncaya kadar Avrupada, Amerikada dolaştı. Sonra yurda döndü. Memurluktan bıkmıştı. İşten çıktı. Serbest işe atılacaktı. Ama parası yoktu. Çok zengin bir adamın kızını istedi. Adam şaşırdı,

— Siz deli misiniz? dedi, ben sizi tanımam, kızım sizi tanımaz. Siz bizi tanımazsınız. İşiniz gücünüz yok. Bu ne küstahlık!...

Uğur cebinden kartı çıkarıp adama uzattı. Adam kaba sözlerinden o kadar utandı ki,

— Özür dilerim, çok affedersiniz, dedi, ailemize girmekle, hepimize şeref vereceksiniz. Aman ne bahtiyarlık!

Sonra içeriye seslendi:

— Belma... Belma... Çabuk gel!...

Uğurla Belma yıldırım nikâhı ile hemen evlendiler. Uğur, şehrin göbeğinde büyük bir yazıhane kurdu. Dışarıdan mal getirtecekti. Ama Ticaret Bakanlığından lisans alamıyordu.

— Beni kart kullanmak zorunda bırakacaksınız, dedi.

Lisans vermeğe yetkili olan,

— Burada kart mart sökmez! dedi.

— Sökmez mi? Yaaa... Öyle demek? Şunu lütfen okur musunuz?

Adam şaşırdı, utandı, kızardı, renkten renge girdi.

— Kusura bakmayın, insan bazan ne yaptığını, ne dediğini bilmiyor. Emredersiniz, şimdi. Kaç ton mal için lisans istiyorsunuz? 10 ton mu? İsterseniz 100 tona lisans verelim.

Bu sefer döviz sıkıntısı baş gösterdi. Kart orada da etkisini gösterdi. Banka müdürünün odasında bir kahve içip, iki üç lâf edene kadar, döviz işlemini yaptırdılar, eline verdiler.

Uğur, babadan kalan kart yüzünden çok rahat bir hayat yaşadı. Memleketin zengin, iyilik sever bir adamı oldu.

Kartın açmadığı kapı yoktu, önünde eğilmeyen baş, bükülmeyen bel yoktu. Arasıra, kartın önemini kavrıyamıyan anlayışsız memurlar olursa, böyleler ya uzak yerlere atanıyor, ya da işlerinden çıkarılıyordu.

Uğur yaşlandı ve bir gün, kartını çıkarıp göstermeğe vakit bulamadan azrail Uğurun canını aldı. Onu doğru cehenneme götürdüler. Bu dünyada yaptığı haksızlıkların cezasını, sonunda öbür dünyada çekecekti, cehennemin dibinde cayır cayır yanacaktı.

Uğur, dünyadaki alışkanlıkla cebinden çıkardığı kartı zebâniye uzattı. Zebâni,

— İşte o burada sökmez, dedi.

— Bir kere okuyun!

Baş zebâniye çıktılar:

— Uğur adında biri geldi Cehenneme girmek istemiyor. Bize şu kartı veriyor, dediler.

Baş zebâni karta göz gezdirdi, sonra,

— Ona bütün kapılar açık! dedi, ister cennette ense yapsın, ister cehennemde yansın. Ona her yer serbest ...

∴

Uğurun elinde kimin kartı, bu kartta neler yazılı olduğu hâlâ bilinmiyor. Ama herkes de bunu merak ediyor. Bir takım söylentiler var. Bazıları Uğurun elinde, iktidar partisinin, merkez iline, bir ilçesinin bir bucağına bağlı bir ocağın ikinci başkanının yakın akrabalarından birinin sıkı bir dostunun kartı olduğunu söylüyorlar.

Bazıları da,

— Hayır, diyorlar, bu olsa olsa doldurulmamış bir oy pusulasıdır.

Bunların hepsi söylendi. Gerçekte kimin kartı olduğu, kartta neler yazılı bulunduğu hâlâ bilinemiyor.

3. VİTES

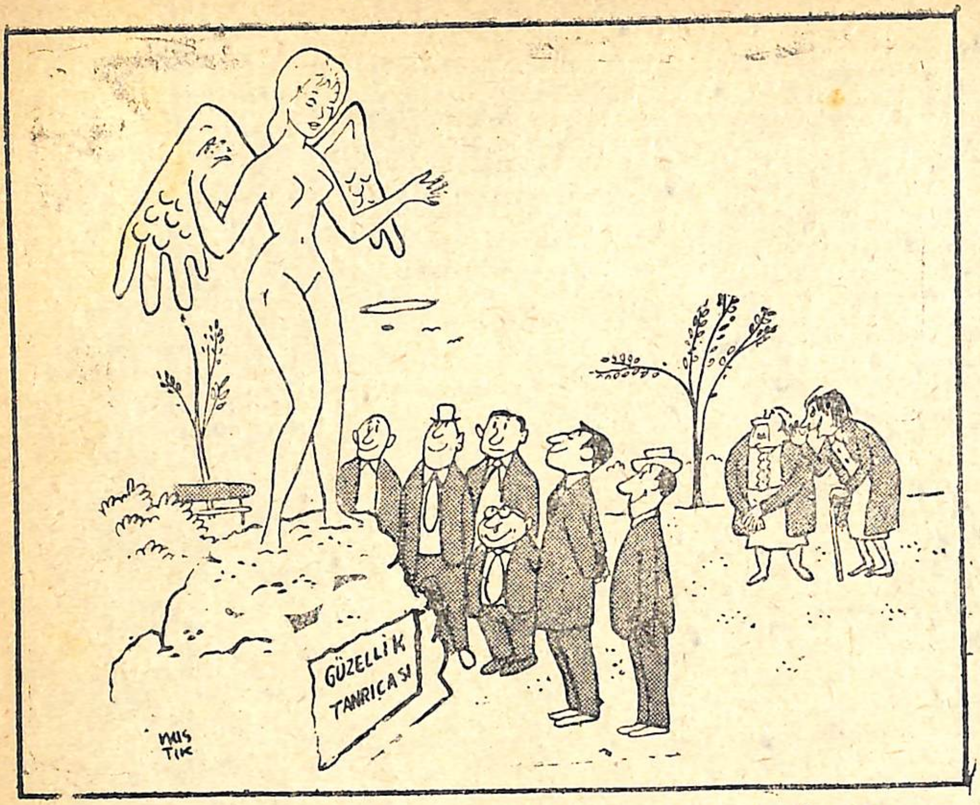

— BENİM GENÇLİK HEYKELİMİ GÜZELLİK TANRIÇASI DİYE SEYREDİYORLAR

TELGRAF (*)

Iskoçyalı üç kardeş babalarının Londrada hasta olduğunu öğrenince en büyüklerinin Londraya gitmesine ve durumu telgrafla bildirmesine karar verirler, ve bu arada bir Şiline on kelimelik telgraf çekilebileceğini hatırlatırlar.

O akşam büyük ağabeylerinden şöyle bir telgraf gelir «Salimen geldim. Babamız öldü. Cenaze salıya. Arsenal iki Sunderland bir.»

(*) İskoçyalılar cimriliği ile meşhurdur.

BAYILDIM

Marlyn Monroe mutadı veçhile müthiş açık bir elbise giymiş ve altın zincirden ucunda altın bir tayyare bulunan bir kolye takmıştı.

Görenlerden biri diğerine:

— Marlyn Monroe'nun tayyaresi hakkında ne düşünüyorsun diye sordu.

— Harikulâde!.. Hava alanına bayıldım.

RANDEVU

Telefondaki ses — Müdür bey, sizinle muhakkak görüşmeliyim.

Müdür — Kâtibemden bir randevu alınız.

Ses — Randevuyu aldım, hakikaten çok eğlendim, fakat gene de sizi mutlaka görmem lâzım!

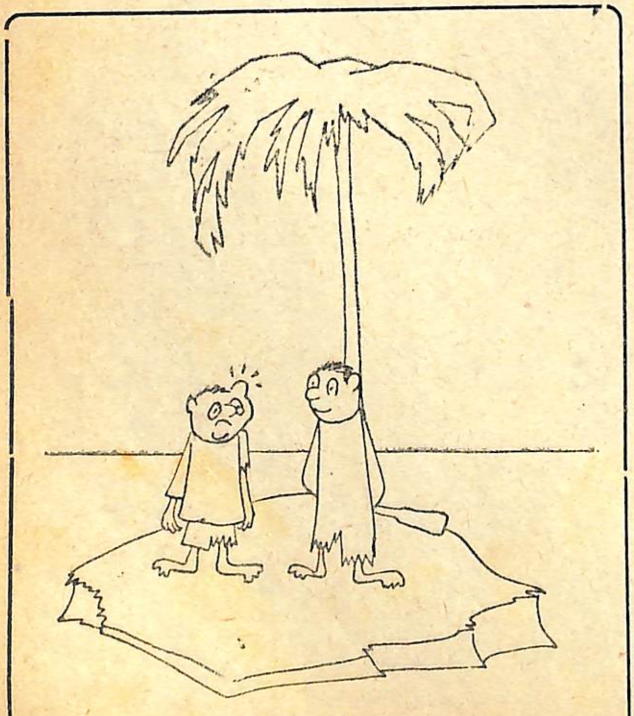

— KİM YAPTI BİL!..

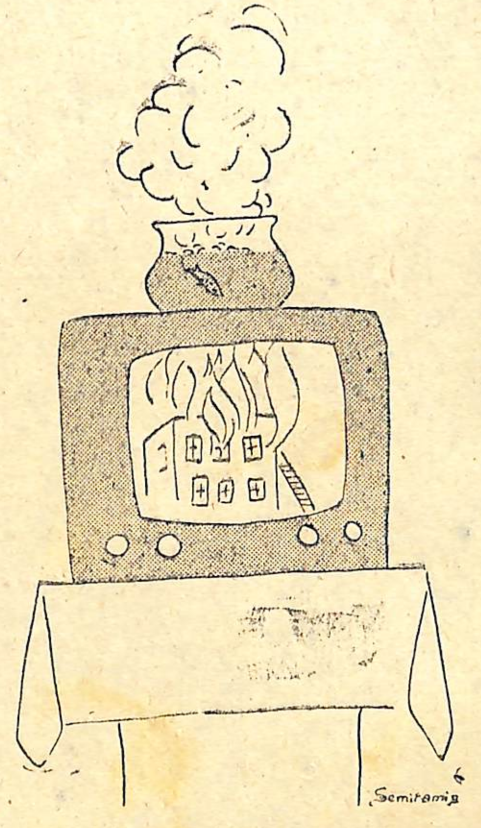

YAZISIZ

- SİZİ TANIDIĞIMA ÇOK MEMNUN OLDUM _ NE ZAMAN BERABER YEMEK YİYEBİLİRİZ ?_

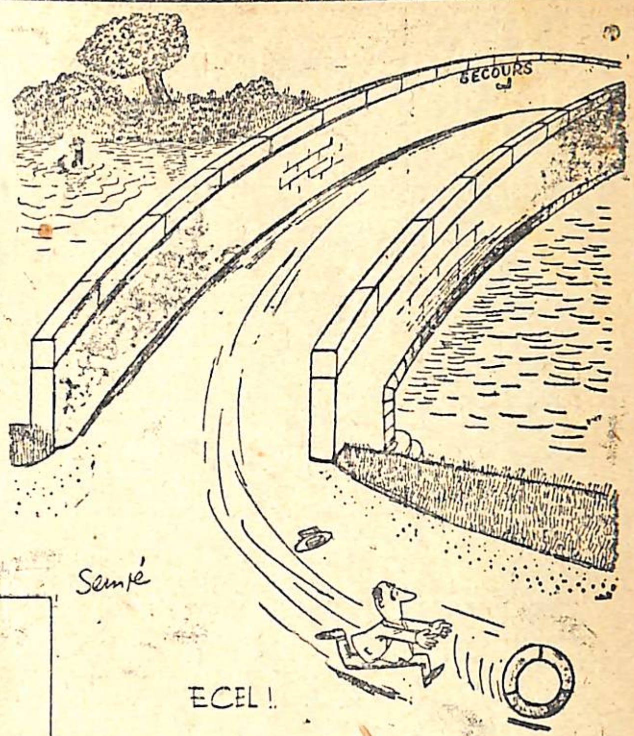

ECEL !.

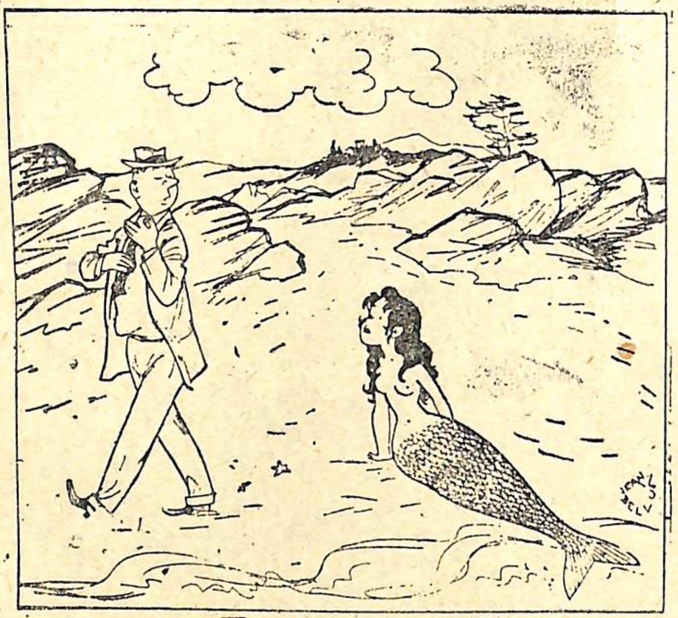

— EVVELA BALIK SEVMEM . SANİYEN SARIŞINLARI TERCİH EDERİM.

— İŞTE BAYANLAR, TELEVİZYON MODASI !

NAZISIZ

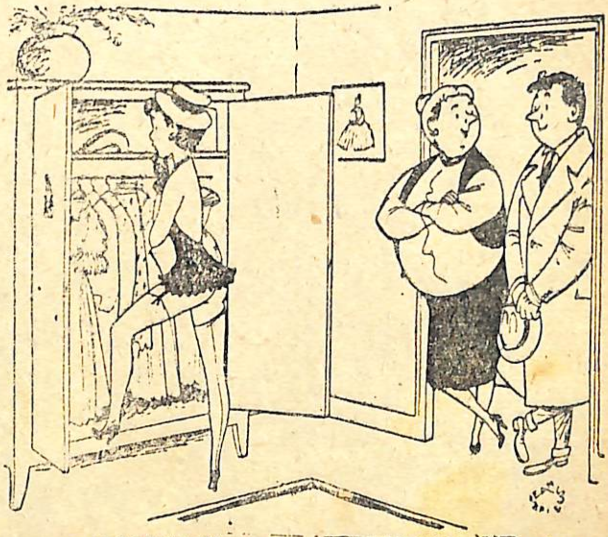

— SABIRSIZLANMA OĞLUM , KOLAY KOLAY BU ŞAPKASINA UYGUN BİR ELBİSE SEÇEMEZ .

dolmuş — Haftalık siyasi mizah mecmuası — İdarehane, Cağaloğlu, Aydınlık Han: 29 - 30 - 31 - 32 — Dizildiği ve Basıldığı yer: Şehir Matbaası — Bu nüshada mesul müdür: Turhan Selçuk: — Teknik Sekreter: Mehmet Benli.

YEDEK PARÇA

SAYFASI

MASA DÖRT AYAKLIDIR

Masanın dört ayaklı olduğu- . tekrara bilmem lüzum var ? Hepiniz bilirsiniz ki masa, ndalye, «merkep» denilen se- nli hayvancık ve bazı sevim- insancıklar da dört ayaklı- r. Şu anda bazılarınız üç a- klı masaların da bulunabi- ceğini iddia edebilirler. Hak- sınız. Üç ayaklı masalar da ılunabilir. Ama bu tip bir asa olsa olsa etajerdir. Sehpa olabilir. Fakat asla ve asla asa olamazlar. Masa olabilme- ri için dördüncü bir ayakla- nın da bulunması şarttır. E- er hâlâ fikrinizde ısrar edi- rsanız, siz cemiyete zararlı r insansınız. Vatandaşların ekâlâ bildikleri ve bilmekle de aklı olarak öğündükleri «Ma- dört ayaklıdır» sâbit fikrini altalamağa çalışmakla fikirle- nifak sokmak istiyorsunuz. atandaşlar bunu hoş göre- nezler. Hem masanın dört a- aklı olduğunu yalnız «Einste- değil, pek değerli bazı mü- tefekkirlerimiz de anlamışlar- dır. Siyasî hayatımıza bir göz atarsanız, masanın dört ayaklı olduğunu daha kolaylıkla anla- yabilirsiniz. Bilhassa 19 lar, 23 ler ve nihayet 30 lar bu fikri isbata kâfi geleceklerdir sanı- rım.

Üç ayaklı bir masanın birden bire diğer bir ayak ilâvesiyle dört ayaklı olduğunu gördüğü- müz gün, masa vasfını kazan- dığını, tam mânasiyle farkede- riz. Nitekim asrımızda üç ayak- lı bütün masalar dört ayaklı olmağa başlamıştır.

Dört ayağı bulunan bir ma- sada yemek yenir, uyunur, ya- zı yazılır, bezik, poker, briç, kaptıkaçtı, hattâ hattâ pişbirik oynanır. Velhasıl neler neler yapılır, yeter ki dört ayaklı ol- sun. Hele odun yokluğunda ik- tisadî bakımdan tıkır tıkır iş- leyen kafamız masanın dört bacağını derhal işe yarar hale sokuverir. Üç değil, dört baca- ğını..

Bir takım masaların dörtten fazla bacağı olduğu hususunda bazı gözler yanılabilirler. Zira masada oturanların bacaklarını da hesaba katmayı unutmama- lıdır.

Masa dört bacaklıdır. Biri ko- parsa ancak o zaman üç ba- caklı masa olur. Fakat böyle bir masaya topal dememek lâ- zımdır. Topallık yalnızca can- lılara mahsustur. Halbuki masa canlı olamaz. Eğer üç bacaklı masanın bir bacağı koparsa bu takdirde o masaya masadan başka her şey denir. Fakat Ba- lık denemez. Eğer balık deni- lirse o zaman siyaset yapılmış olunur.

Masa tahtadan, meşeden, ce- vizden yapılabilir. Bazan ke- mikten de masa yapılır ama bütün bu masalar dört ayaklı- dır. Tekrar ediyorum, üç ayak- lı masa olamazlar.

Eğer kalın kafalara masanın dört ayaklı olduğu realitesini sokabildiysem ne mutlu bana!

Oktay YURDATAPAN

KİMİN İÇİN?

Radyoyu açmıştı. Bir mev lid kıraat edildiğini du- yunca,

«— Kimin için acaba?» diye sordu.

Muhatabı gülerek:

«— Demokrasimizin» de- yince, taşı gediğine koydu.

«— Hasta olduğunu bili- yordum ama, öldüğünü duy mamıştık.»

Mesut Yenal

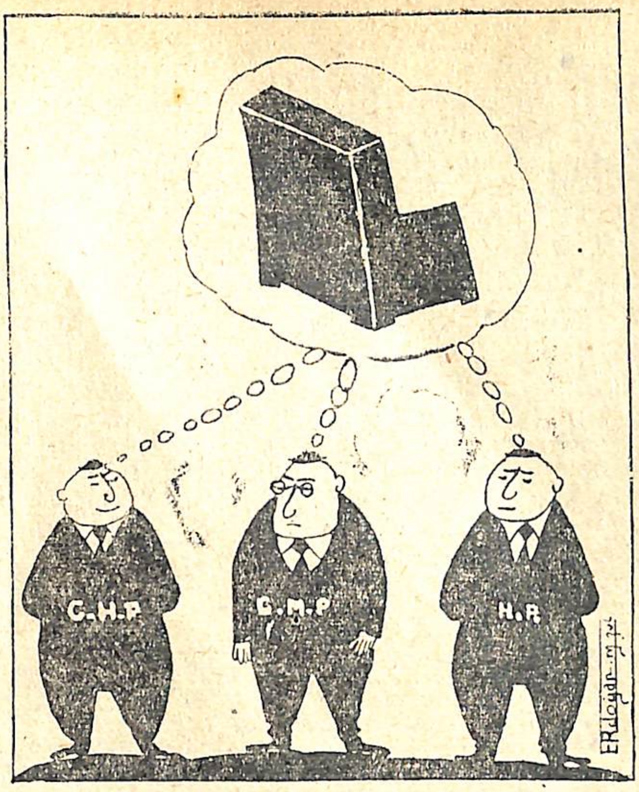

FİKİR BİRLİĞİ

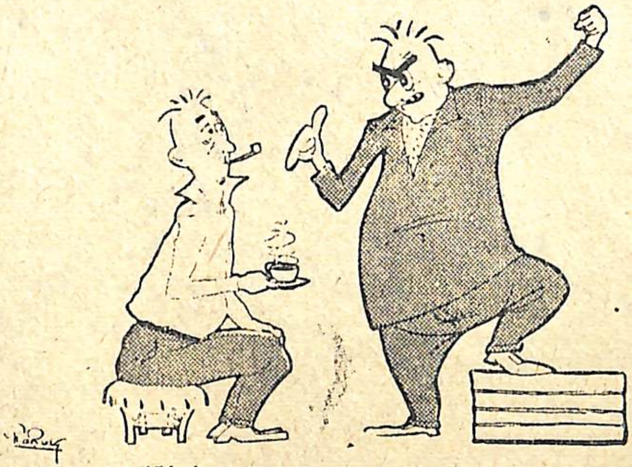

— DEDİĞİMİ YAPMAZSAN NAMUSSUZUM KAHVENİ DÖKERİMİ.

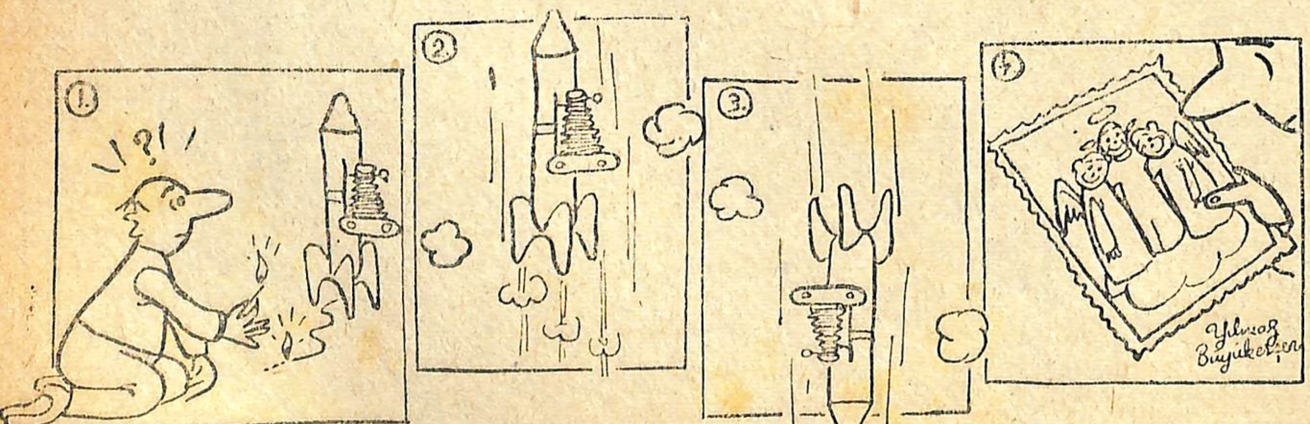

TURHAN SELÇUK
BÜLENT ORAN

75 — Klestakov, ertesi sabah uyanır uyanmaz, uşağına, «Hazır fırsat düşmüşken herifleri iyice sövüşlemeliyiz», dedi. Sövüşlemeleri için de çok sıkı bir teftiş yapmaları lâzımdı. Her yolsuzluk ayrı rüşvet getirirdi. Osip, «Haklısınız efendim, küpü çabuk doldurmamız için işi çok sıkı tutmamız lâzım. En sert müfettişler en okkalı avantaları sağlarlar», diye konuştu.

76 — Müfettiş, işe mahkemeden başlamak istedi. O kadar ani harekete geçmişti ki, mübaşir, hakimin emrini yerine getirip kümes hayvanlariyle çamaşırları toplamağa fırsat bulamamıştı. Sabah karanlığı mahkemeye damlayan Klestakovu, âlelâde bir davacı sanarak, «Eğer kazanmak istiyorsan hâkimi birazcık kollaman lâzım. Kesenin ağzını ne kadar açarsan adalet de o kadar senden yana olur.», diye akıl verdi.

77 — Mübaşirle pazarlığın en kızgın anında, kazlar koşuşarak geldiler. Klestakov «Burası mahkeme mi çiftlik mi» diye sordu. Mübaşir, «Bunlar zararsız hayvanlardır, mahkemenin çalışmasına ziyanı dokunmaz. Üstelik de yumurtaları büyüktür.» cevabını verdi. Sonra, eğer çamaşır yıkatmak arzusundaysa, mahkemeye, parça başına on kapikten yıkatabileceğini bildirdi.

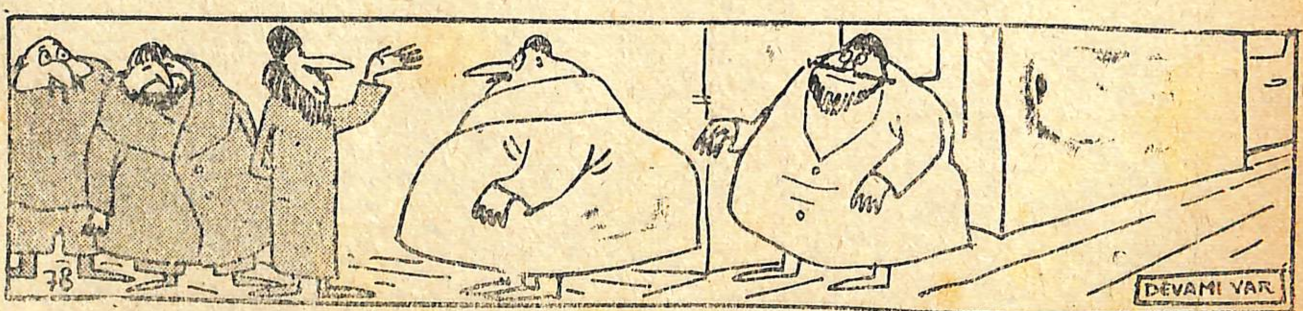

78 — Hakimle Vali geldikleri zaman iş işten geçmişti. Klestakov, «Hâkim bey, cinayetler hakkındaki tarifenizi öğrenmek istiyorum. Faraza bir vali veya bir hâkim öldürmenin fiyatı nedir.» diye sordu, «Ayriyeten çamaşır yıkatan yahut yumurta satınalanlara bir tenzilât yapıp yapmadığınızı da öğrenmek isterim.»

MİZAHİ ROMAN : NO. 17

1.

— Uzun zamandır sustum, dedi. Değil mi arkadaşlar.

Hep bir ağızdan onayladık.

— Evet sustun.

— Halbuki cemiyetimizin, cumhuriyetin ve demokrasinin selâmeti namına böyle hareket etmemem lâzımdı.

Tilki, yeni ve değerli bir taraftar daha kazandığına sevinerek:

— Evet lâzımdı ve biz de bunu biliyorduk, diye ona cesaret verdi.

— Görüyorum ki siyasete atılmanın zamanı gelip geçeli çok olmuş... En pısırık, en konuşmasını bilmez hayvanlar bile gevezelik ederlerken benim susmam belki garibinize gitmiştir. Ben anadan doğma bir politikacıyımdır. Hakkımdaki sözü yabana atmayın arkadaşlar. Benim için «Leyleğin ömrü lâklakla geçer» derler. Siyaset de lâklakıyatın başka bir kelimeyle ifadesi demek olduğuna göre, ben siyasetin tam kendisi sayılırım.

Beyinleri ufak olan bazı hayvanlar hiç bir mâna çıkaramadılar bu sözlerden. Fakat alkışlamakta da kusur etmediler.

Aslan:

2.

— Arkadaşlar, gittiğimiz yol yanlıştır, lâk lâkların maz, diye topluluğu kendine çekmek istedi.

Geyik:

— Sabık kıral aslan ilk defa doğru bir lâf söyledi, diye bağırdı. Doğrudur. Hazretin karnı lâklâkla doymuyor. Onu aç bırakmak istemezseniz kırallığını iade edip vatandaşlarımızı ağız tadıyla yemesine müsaade etmelisiniz.

Aslan sinirlenmişti:

— Zannedersem benim midemle ilgili meseleleri biraz fazla büyütüyorsunuz, dedi.

Evet, iştahım yerindedir. Bunu itiraf eder, hattâ gurur duyarım. Hepiniz kabul edersiniz ki yaşamam için her şeyden önce bir şeyler yiyip beslenmem lâzım. Bu bir tabiat kaidesidir. Bunu politikaya âlet etmek alçaklıktır. Arkadaşlar, boş lâflara kulak asmayın da kırallığımı iade edin.

Bu sözler üzerine, işi gücü çakacılık olan papağan:

— Yaşasın kıral, diye bağırdı.

Tilki bana:

— Sayın eşek hazretleri, şu sersem gevezenin kafasındaki şu muzur fikri unutturmak için her hangi bir tıbbî müdahale yapamaz mısınız, diye sordu?

Fikrî konularda tıbbî müdahaleleri ancak çiftelerimle yapabilirdim. Bu hususta da oldukça tecrübe sahibiyim. Karım, bilhassa kaynanamla aramızda umumiyetle bir görüş farkı vardı. Düşünüş tarzlarımız birbirine kat'iyyen uymazdı. Dünya görüşlerimiz ve felsefe anlayışlarımız arasındaki bu uygunsuzluk, sık sık mücadele etmemize yol açar, pek sıkıya düştüğüm zamanlarda, fikirlerimi kabul ettirmek için çiftelerime sığınmak zorunda kalırdım. Maddî kuvvetin, kafa kuvvetinden üstün olduğunu, her an, kaynanamın vücudundaki yara izlerinden isbat edebilirdim. Aynı yolun

3.

siyasette de faydalı sonuçlar sağlıyacağına inandığım için:

— Evet, dedim, papağanın gevezelik hastalığına tıbbî bir müdahale yapabilirim. Yalnız bu meselede beni düşündüren ufak bir nokta var. Yapacağım psikolojik tedavi tehlikeli de olabilir. Bir zamanlar, karımın kafasında, yakışıklı erkek eşekler için hoşuma gitmeyen bir takım muzur fikirler kökleşmişti. Onları beyninden söküp atabilmemde tek fayda eden şey de çiftelerim oluyordu. Çiftelerimin şifalı olduklarına itimadım var. Fakat papağanın bünyesi buna dayanabilir mi bilmem.

Tilki, tecrübesinin azlığına rağmen anlayışlı ve zeki bir siyasetciydi.

— Aldırma, dayanamazsa dayanamasın, dedi. Hattâ dayanamamasını tercih ederim. Mubarekte öyle bir çene var ki düşman başına... Çok tehlikeli bir muhalif, muhalefet ise en sevmediğim şeydir. Onun için bu ve bunun gibilere sert davranmamız lâzım. Siyasette yumuşaklık yaramaz.

— Benim çiftelerime itimat edebilirsiniz efendim. Çok serttirler.

— Şüphem yok... Zaten size onun için güveniyorum. Kendime yardımcı olarak bu kadar hayvan arasından eşeği seçmenin bir sebebi vardı elbette. Eşekler siyasette en kuvvetli silâhlardır.

O an eşekliğimle iftihar ettim ve:

— Her nevi tedaviye hazırım, dedim.

Biz kararı verdik ama papağan bu işe bir türlü razı olmadı.

— Ne münasebet, ben şapasağlamım, diye diretti.

— Hastasın yahu, biz senin iyiliğin için çalışıyoruz, diye ısrar ettik.

4.

İnadı inattı.

— Ben öyle çıtkırıldım hayvanlardan değilim. Merak etmeyin hepinizin cenazesinde bulunacağıma eminim.

Bu cenaze lâfı bütün hayvanları ilgilendirdi.

İdareyle başı hoş olmadığı için pek lâf etmeyen yaşlı bir karga:

— Sen onu affedersin, dedi, ben senin sülâlenden çoğunun ölümünde bulundum.

Akbabalar bu konuda söz sahibiydiler: Biri:

— Yahu bu tatlı bahsi açmasanız daha iyi ederdiniz. Bir sürü ölü lâfı ediliyor fakat ölen yok. Biz de ana baba evlâtlarıyız. Bizim de ağız tadıyla yiyecek leşlere ihtiyacımız var.

Bu ıskatcıyı hep birlikte susturduk. O nuşurken üzerimizde ölümün eli dolaşıyor gibi olmuştu.

Tam bu sırada, garip bir aşk macerası herkesin dikkatini ölümün soğukluğundan uzaklaştırıverdi.

Bu şöyle oldu.

Ben, başbakanla papağan, akbaba ve benzeri hayvanların, bizim tarafımızı tutmadıkları takdirde, başlarına gelebilecek tatlı bazı sürprizler hazırlıyorduk. Bu gibilerin ne gibi kazalara kurban gideceklerini hesaplamağa çalışırken, yanımıza dişi bir kuğu kuşu geldi. Boynunu büküp karşımıza dikildi.

Hasta bir hali vardı zavallının. Fakat siyasi tarafım doktorluğumdan kuvvetli olduğu için:

— Hanım, dedim kuğuya, şimdi çok meşgulüm. Kendini tedavi ettireceksen başka bir zaman gel.

O kederli bir sesle:

(Devamı var)

BÜYÜKLERE MASALLAR

HAZIRLAYANLAR: SUAT YALAZ, O. ALPLAÇIN

SİYASİ ROMAN : NO 17

1.

Maşu, yukarda, oldukça tenha bir köşede yer almıştı. Dinliyor ve seyrediyordu... Milletvekillerinden bazıları sükûnetle yazı yazıyorlardı. Yanlarındaki arkadaşları kendilerini dirsekleriyle dürtünce kafalarını kaldırıp alkışlara iştirak ediyorlardı. Ortada iki kişi hazımsızlıktan ağırlık basmış olacak ki, çeneleri düşük uyuklayıp duruyorlardı. Biri mendilini sıraya yaymış, parmaklarını evire çevire dikkatle burnunu karıştırıyordu.. Diğeri sevgilisinden geldiği tahmin olunan mavi bir mektup okuyordu.. Daha ötede bir başkası düşen çorabını düzeltiyor; yanındaki, samiin arasında oturan, banyoya girmeğe hazırmış gibi çıplak, tombul bir sarışın kadını seyrediyordu. Salonu dolduran bütün milletvekilleri içinde bihakkın vazife gören yirmi kişi yoktu...

Ekseriyetin alkışları arasında hatip kâğıtlarını topladı. Kürsüden indi. Başbakan önce onu çağırdı. Başını sallıyarak bir şeyler mırıldandı. Sonra çok mahirane bir jimnastik hareketi yapacakmış gibi mağrur bir tavırla kürsüye çıkarak konuşmaya başladı. Koridorda dolaşanlar, kantinde ziftlenenler, on dakika içinde, Hindistan cevizi ağacına tırmanan bir maymun çevikliğiyle, yerlerine dönüverdiler.

Başbakan önce bir bakışla sükûneti temin etti ve «Efendiler!» diye söze başladı:

2.

— Binyardo işine başka bir veçhe vermek, değiştirmek, işlerine yarayacak bir safha açmak için çalışıyorlar. Bu cümleyi takiben derhal «Yaşa varol» sesleri yükseldi.

— Hayır, hayır, bu çok kolay ama yapmak istemiyoruz!

Bu ikinci cümle solda alkışla, sağda gürültülerle karşılandı.

Bütün bunlar iyi tertiplenmiş bir sahneyi andırıyordu: Opera komik jestleri ve eski korolar gibi karşılıklı sesler...

Fakat söz söyleyen önemli bir yıldız olduğu için daha dikkatle dinleniyordu. Burnunu karıştıran uğursuz bile temizleme ameliyesine biraz fasıla vermişti. Başkan devam ediyordu.

— Eğer kabahatimiz olsaydı, bunu hüsnüniyetle itiraf ederdik... Hepimiz biliriz ki, hata yapmamak Allaha mahsustur.. Bizden evvel şimdi bizim oturduğumuz sandalyeleri işgal edenler kusur işlediler; tenkide uğradılar. Bizim de aynı şeylerle karşılaşmamız tabiidir. Fakat bu Binyardo meselesinde, hasımlarımız başka yol tutuyorlar; Maksatları bunu vesile ittihaz ederek kabineyi devirmektir.

Bu esnada salonun her tarafından bataklıktaki kurbağaların bağrışmalarına benzer sesler yükseldi.

— Görüyorum ki, meclisin şu tarafı:

- Başbakan eliyle sol cenahı işaret etti - Birçok müesseseler gibi Lejyon donör'ü de yıkmayı arzu ediyor. Bu kırmızı kurdelâ, herhalde küçük olduğu için beyefendilerin hoşuna gitmiyor. Onların arzu ettiği ya bir bayrak, ya bir külâhtır.

Dinleyiciler arasından biri bağırdı.

«Veya burjuvaların kanı!» Löblanke derhal çanı çalarak ihtar etti.

— Bu taraf ise - Başbakan bu sefer sağ tarafı işaret etti - halihazırda iktidarda bulunan hükûmete hiç bir sevgi beslemediğinden, mükâfatın; vatanperverlik, doğruluk, cemiyete hizmet gibi yararlıklar için verildiğinin aksini isbat edebilirlerse pek sevineceklerdir.

3.

Efendiler!.. Hükûmet şimdiye kadar bir çok güçlüklerle karşılaşmıştır. Bunları hikâye etmek için uzun saatler lâzımdır. Size hangisinden bahsedeyim. Şu Meksika meselesinden mi?

Bu meselede iflâs etmiş, boynuzlu sefirimize Meksika hükûmeti tantanalı af dilemelerde bulunmuştu. Yoksa size milletlerarası spekülâsyon meselesini mi anlatayım? Biz bu meseleyi adım adım takip etmek, önlemek ve sükûtla geçiştirmek zorunda kaldık Size...»

Bir defa böyle konuşmaya başlayınca başkan artık susmazdı. Kendi de geveze olduğu için gevezelerin hoşlanacağı bir şekilde, mânası apaçık kelimelerle müphem uzun ve karışık konuşmasını biliyordu. Kifayetsiz nefesiyle bomboş hava baloncukları şişiriyordu. Mamafih hakikaten güzel bir dili vardı. Gerekli bütün zarfları kullanıyor, sıfatların pazarından eski bakırlar gibi değerlilerini seçiyor ve konuşmasıyla onları parlatıyordu. Kendinden ve parlâmentarizmin an'anevi dilini kullandığından emin, konuştu ve hitabesinin kendi çeşidinde bir örnek olduğunu herkes kabul etti.

Binyardo artık unutulmuştu. Zavallı budala da telefonunun başına mıhlanmış haber bekliyordu. Konu Waldeck. Rousseau'nun verdiği örnekle, Gambettaydı. Müzakere, daima kullanılan bir tabirle, inkişaf ediyor, kıvamına geliyordu. Birbiri peşinden davet edilen partiler neşeyle koşuşuyor ve bağrışmalarla oyuna katılıyorlardı.

Açıkgöz Lâblanke durumu derhal kıvranmış, başkanın oyununu anlamıştı. Artık çanını çalmıyordu ve başkan kürsüde jestlerini ve sesini yükseltiyordu.

Müfrit Cumhuriyetçiler çağrılıyor, böylece muhalefet sıkıştırılmış oluyordu. Hakikatte Binyardo kimsenin umurunda değildi. Gerekirse başka bahaneler de bulunurdu: Pigal meydanındaki işsiz kadınlar, inek gübresinin ihraç lisansları veya maden suları şişelerinin mantarları tröstü meselesi...

4.

Asıl mesele, bir gala günü olan bu cuma gününde her şeyin kaidelere göre cereyan etmesi ve sayısız müdahalelerin resmî gazetede belirtilmesiydi. Bir kabinenin bu yüzden devrilmeyeceğini herkes biliyordu.

Soru sahibi hükümetin dürüst açıklamalarıyla yetindiği için mesele ruznameye bile geçirilmedi. Otuz iki zıpçıktı grubunu temsil eden biri memnuniyetini belirtti ve münakaşaların kapanması gerektiğini söyledi. Sağdan bir üçüncü ayağa kalktı ve yerinden papanın askerlerini konu alan kısa bir nutuk okudu. Her şey böylece kapanacaktı.

Maşu bir sessizlik anında, kendisini de şaşırtan bir irade kuvvetiyle, yerinden kımıldamaksızın gayet sade, berrak bir sesle:

— Ah! Ah!...

demeseydi, her şey böylece kapanacaktı.

Bu sesin tonunu verebilmek ancak müziğin harcıdır. Birinci «Ah!» kuruydu. Alay ediyor. herşeyi açıklıyor, hüküm veriyordu. Üç not üzerinden terennüm edilen ikinci «Ah!», hayretle karışık bir tenkitti, müstehzi bir tehditti. Daha uzun müddet aptal yerine konmak istemiyen bir kişinin haykırışıydı.

Bütün balkon eğildi. Bütün meclis döndü. Kâğıtlarını toplıyan başkan kaşlarını çattı. Bir lokomotifin acayip gürültüsünü andıran bir isim dudaklarda dolaştı:

— Maşu!.. Maşu!..

(Devamı var)

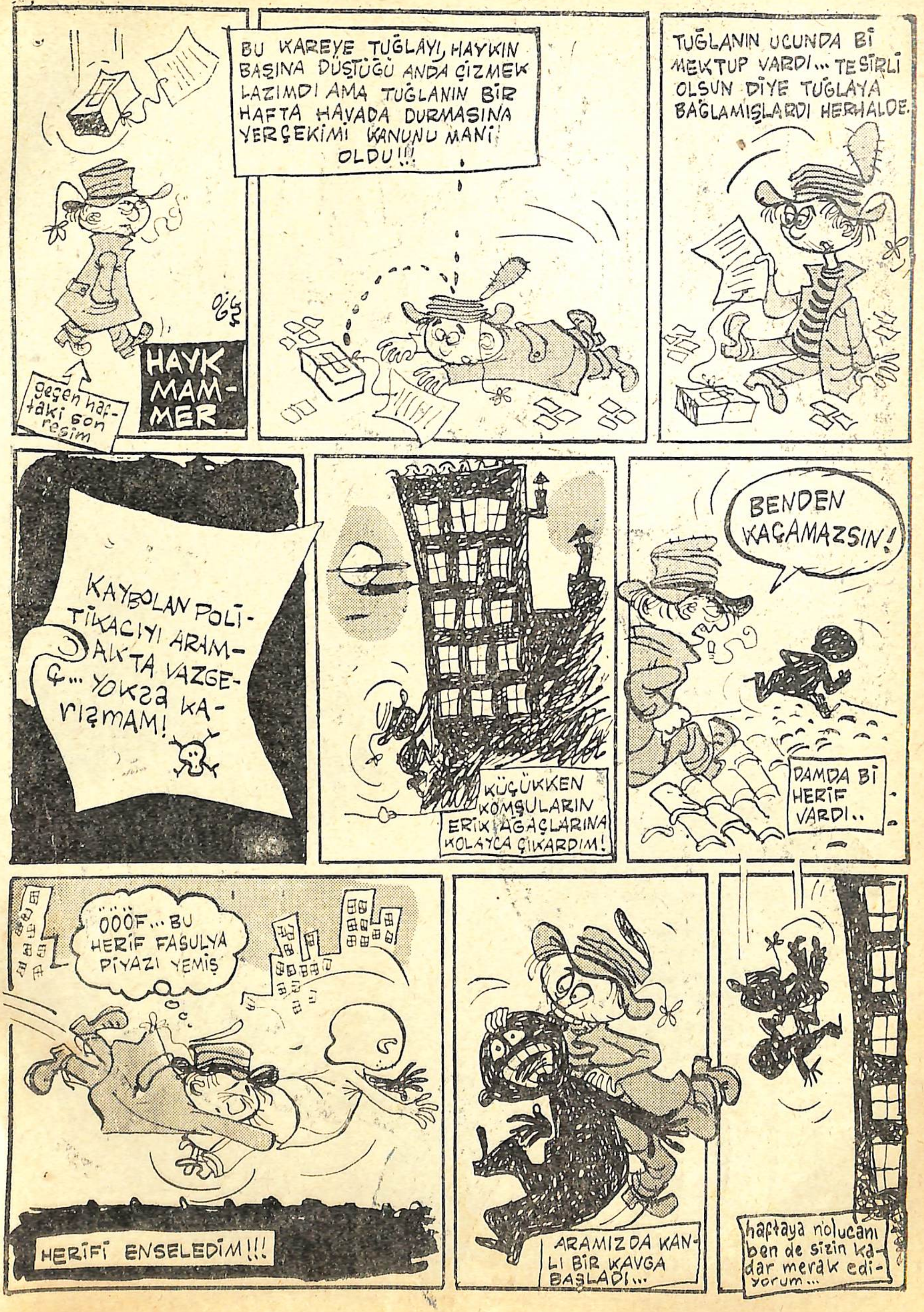

geçen haftaki son resim
HAYK MAMMER
BU KAREYE TUĞLAYI, HAYKIN BAŞINA DÜŞTÜĞÜ ANDA ÇİZMEK LAZIMDI AMA TUĞLANIN BİR HAFTA HAVADA DURMASINA YERÇEKİMİ KANUNU MANİ OLDU!!!
TUĞLANIN UCUNDA Bİ MEKTUP VARDI... TESİRLİ OLSUN DİYE TUĞLAYA BAĞLAMIŞLARDI HERHALDE.
KAYBOLAN POLİTİKACIYI ARAMAKTA VAZGEÇ... YOKSA KARIŞMAM!
KÜÇÜKKEN KOMŞULARIN ERİK AĞAÇLARINA KOLAYCA ÇIKARDIM!
BENDEN KAÇAMAZSIN!
DAMDA Bİ HERİF VARDI..
ÖÖÖF... BU HERİF FASULYA PİYAZI YEMİŞ
HERİFİ ENSELEDİM!!!
ARAMIZDA KANLI BİR KAVGA BAŞLADI...
haftaya n'olucanı ben de sizin kadar merak ediyorum...

Sayı : 17 Fiatı : 60 Kuruş

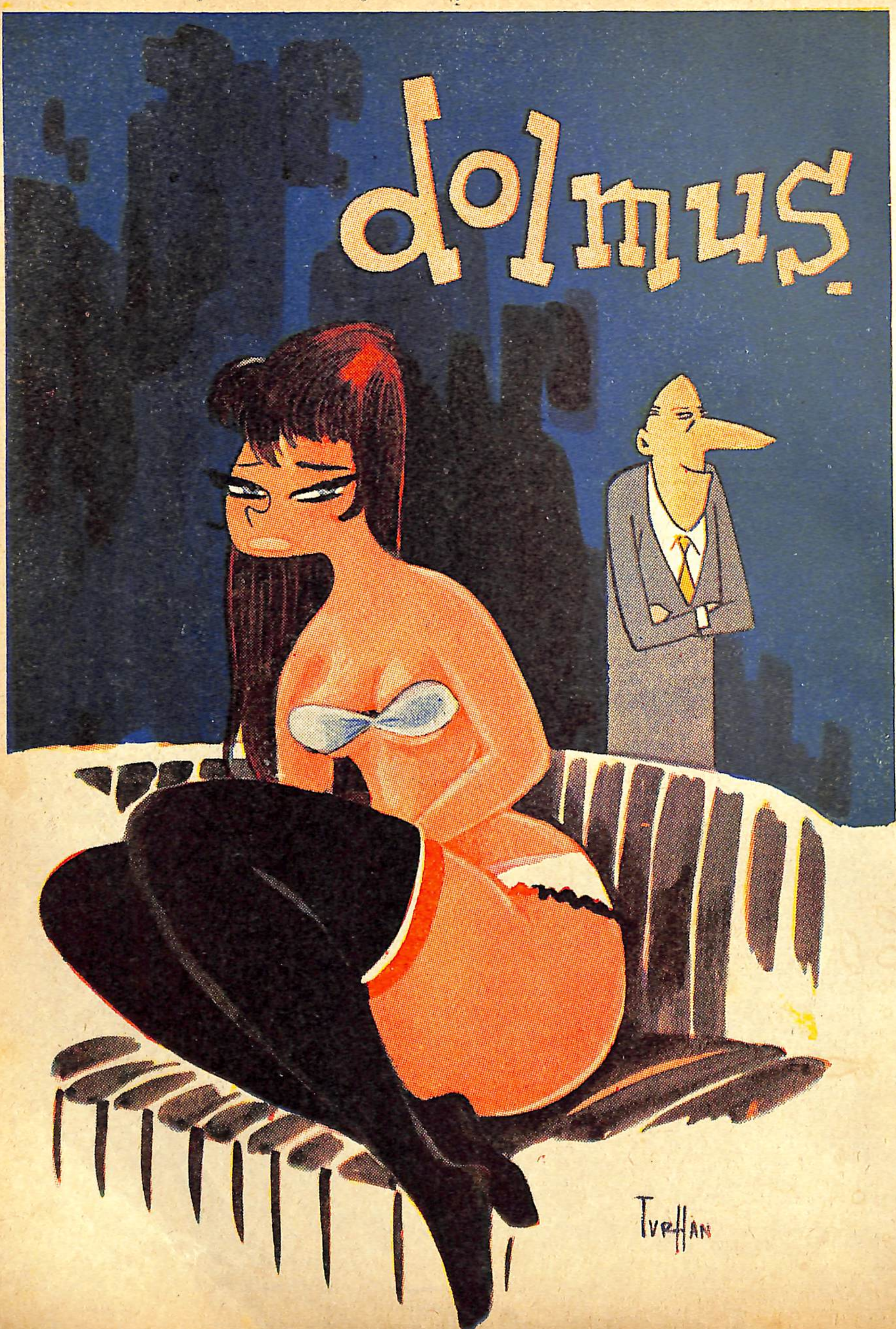

— ŞU KARİKATÜRİST HİÇ TİPİME GÖRE ERKEK ÇİZMEZ!..